

Годишен доклад за дейността

На МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД

Гр. Велико Търново

През 2023 година

Развитие на дейността и състоянието на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД за 2023 година.

МОБАЛ „Д-Р СТЕФАН ЧЕРКЕЗОВ” АД е акционерно дружество, регистрирано във Великотърновски окръжен съд по фирмено дело № 1255 от 2000 г. Дружеството е регистрирано на основание чл. 101 от Закона за лечебните заведения чрез преобразуване на публично здравно заведение Районна болница “Д-р Стефан Черкезов” - Велико Търново.

Предмета на дейност по съдебна регистрация на дружеството е осъществяване на болнична помощ.

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов" АД - гр. Велико Търново е областно лечебно заведение за болнична медицинска помощ, което има Разрешение издадено от Министъра на здравеопазването на основание чл. 46, ал. 2 от Закона за лечебните заведения. Към 31.12.2023 г. актуално е Разрешение № МБ – 43/25.10.2023г. за осъществяване на диагностична, лечебна, учебна и научна дейност, в което е вписано осъществяването на следните дейности:

1. диагностика и лечение на заболявания, когато лечебната цел не може да се постигне в условията на извънболнична помощ;

2. родилна помощ;

3. рехабилитация;

4. диагностика и консултации, поискани от лекар или лекар по дентална медицина от други лечебни заведения;

5. трансплантация на органи, тъкани и клетки: вземане и експертиза на органи (откриване, установяване и поддържане на жизнени функции на потенциален донор с мозъчна смърт при налична сърдечна дейност) и предоставяне за трансплантация;

6. вземане, съхраняване, снабдяване с кръв и кръвни съставки, трансфузионен надзор;

7. клинични изпитвания на лекарства и медицинска апаратура съгласно действащото в страната законодателство;

8. учебна и научна дейност.

Разрешението за дейност на лечебното заведение е по 30 медицински специалности:

1. Вътрешни болести
2. Нефрология
3. Клинична хематология
4. Пневмология и фтизиатрия
5. Ревматология
6. Кардиология
7. Ендокринология и болести на обмяната
8. Гастроентерология
9. Физикална и рехабилитационна медицина
10. Инфекциозни болести
11. Нервни болести
12. Педиатрия
13. Детска кардиология
14. Ортопедия и травматология
15. Неврохирургия
16. Акушерство и гинекология
17. Неонатология
18. Очни болести
19. Хирургия
20. Съдова хирургия
21. Анестезиология и интензивно лечение
22. Урология
23. Клинична лаборатория
24. Микробиология
25. Вирусология
26. Образна диагностика
27. Обща и клинична патология
28. Съдебна медицина

29. Трансфузионна хематология
30. Спешна медицина

През 2023 година дружеството има сключени договори с РЗОК-Велико Търново за извършване на болнична медицинска помощ по клинични пътеки, за извършване на клинични процедури за хемодиализа, за извършване на процедури за интензивно лечение и за оказване на извън болнична помощ – високоспециализирани медико-диагностични изследвания: ядрено-магнитен резонанс.

През 2023 година дружеството е финансирано от Министерство на здравеопазването за извършена дейност, съгласно:

1. Договор РД-12-144/25.01.2023 г. за медицинските дейности извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, за които Министерството на здравеопазването субсидира лечебни заведения, и за критериите и реда за субсидиране на лечебните заведения:

- за оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, които не са хоспитализирани в лечебното заведение;
- медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК;
- медицински дейности за ветерани от войните;
- поддържане готовността на отделение по инфекциозни болести за оказване на медицинска помощ при епидемично разпространение на заразни болести по чл.61 ал.1 или 3 от Закона за здравето – второ ниво на компетентност.

2. Договор РД 12-265/19.10.2023 г. за поддържане готовност за оказване на медицинска помощ при извънредни ситуации, аварии и катастрофи, включително основно за осигуряване на трудови възнаграждения на персонала и на оперативни разходи за снабдяване с електрическа и/или топлинна енергия, и/или с природен газ и за водоснабдяване.

3. Договор № РД-12-274/29.11.2021 г., във връзка с Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030 г.

4. Договор РД-12-179/31.03.2023 г. за дейности по трансплантация;

5. Договор РД-06-17/23.03.2023 г. за поддържане и подобряване материално-техническата обезпеченост и капацитета от медицински специалисти и помощен персонал, работещ в отделението по съдебна медицина;

6. Договор РД-06-251/14.11.2023 г. за дейности по отбранително-мобилизационна подготовка;

6. Договор РД 06-6/4.04.2023 г. , във връзка с Националната програма за насърчаване на донорството и подпомагане трансплантацията в РБългария 2019-2023 г., за изплащане на допълнителни трудови възнаграждения на координаторите по донорство.

Съгласно **Заповед на министъра на здравеопазването РД-01-472/29.09.2022 г**., лечебното заведение осъществява дейности за срок от пет години, по:

- следдипломно обучение на магистър-лекари за придобиване на специалност: Акушерство и гинекология, Анестезиология и интензивно лечение, Вътрешни болести, Гастроентерология, Ендокринология и болести на обмяната, Инфекциозни болести, Кардиология, Клинична лаборатория, Клинична микробиология, Клинична вирусология, Неврохирургия, Неонатология, Нервни болести, Нефрология, Образна диагностика, Обща и клинична патология, Ортопедия и травматология, Очни болести, Педиатрия, Пневмология и фтизиатрия, Съдова хирургия, Трансфузионна хематология, Урология, Физикална и рехабилитационна медицина, Хирургия
- професионално направление „Здравни грижи“ – медицинска сестра, акушерка, медицински лаборант, рентгенов лаборант, рехабилитатор – за срок от пет години;
- клинично обучение на студенти по медицина .

Извън медицинската дейност дружеството отдава под наем помещения и инвентар и извършва аптечно обслужване и стерилизация на други лечебни заведения. Болничната помощ е водещата дейност на дружеството.

През отчетния период на 2023 година МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД осъществява своята дейност на територията на двата района на болницата, но основната диагностично – лечебната дейност е ситуирана в База 1. От месец юни 2022 г. в База 2 работят само Отделението по физиотерапия и рехабилитация и ТЕЛК.

Мисията на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД гр. Велико Търново е предлагане и предоставяне на достъпна, висококачествена и висококвалифицирана медицинска помощ - в обхват, качество и обем, които трябва да задоволяват потребностите от болнична медицинска помощ и високоспециализирани дейности и изследвания на населението.

Мисията на лечебното заведение се реализира в няколко направления:

<u>Национално отговорна мисия</u>:

-Постигане на планирана и насочена социална промяна в отношението и ценностите на обществотоq като цяло към новите условия в здравеопазването;

-Поставяне на измерими цели и проучване на човешките потребности;

-Създаване на нови условия в предлагането на здравни услуги и ефикасно представяне на техните преимущества;

-Постоянно наблюдение на социалната среда и на възможностите за адаптиране към промяната.

Регионална мисия:

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД да осигурява стационарно лечение на равнището на добрата медицинска практика за всички пациенти;

-да повишава качеството на живота, чрез медицинско обслужване на равнището на най-добрите постижения на медицината;

-да осигурява равни възможности за лечение на населението от област Велико Търново, да развие и утвърди единни определящи принципи на здравна култура на обществото.

Цел и задачи пред лечебното заведение:

Основна цел на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов" АД, гр. Велико Търново е достигане на оптимално ниво на осигуреност на населението на Област Велико Търново от болнични услуги и удовлетвореност на потребителите на тези услуги при условията на устойчиво развитие и положителни финансово-икономически показатели на лечебното заведение.

Стратегическа цел на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД е да осигурява диагностика, лечение и рехабилитация на пациенти със спешни, остри и изострени хронични заболявания в разкритите медицински структури на болницата на равнището на добрата медицинска практика и в съответствие с най-добрите постижения на медицината на територията на Великотърновска област.

Основни задачи

- Оптимално ниво за организационна самостоятелност на всички клинични структури при условия на ефективен самоконтрол и контрол на финансовите и медицинските показатели на тези структури;
- Осигуряване прилагането на новоутвърдените медицински стандарти по застъпени в болницата специалности, чрез постигане на оптимални показатели за медицинско оборудване, оптимална организация и численост на персонала;

- Стриктно спазване на действащата нормативна уредба, на договорите с НЗОК по изпълнение на клинични пътеки, амбулаторни и клинични процедури, и на договорите с други финансиращи органи и организации, които са източник на парични постъпления за болницата;
- Адаптиране към новите условия и усъвършенстване на организацията на работа в лечебното заведение, в т.ч. подобряване личната заинтересованост на персонала от финансово-икономическите резултати на лечебното заведение;
- Адаптиране към новите условия и усъвършенстване на системата за финансово управление и контрол на лечебното заведение, чрез ясно изразена контролна среда, процедури по управление на риска, адекватни и ефективни контролни дейности, система за мониторинг и осигуряване на необходимата информация и непрекъснатия й обмен по всички звена и структурни нива;
- Проучване, подготовка и участие в схеми за финансиране на проекти за здравеопазване и на проекти за подобряване на материалната база и административния капацитет на организацията по програми на ЕС и на други национални и международни фондове.

Визията, целите и задачите на лечебното заведение за периода 2022-2024г. са насочени към обновяване и модернизиране на инфраструктурата на болницата; осигуряване на висококвалифицирана диагностика чрез закупуване на медицинска апаратура; подобряване на качеството на медицинското обслужване; гарантиране равен достъп за всички нуждаещи се от медицински услуги, постигане на устойчиви здравни резултати и удовлетвореност, което ще доведе социално-икономическата стабилност на дружеството.

МОБАЛ "Д-р Стефан Черкезов" АД обслужва населението на десетте общини от Великотърновска област – 204 033 души /към 31.12.2022 г. – по данни на НСИ/. Област Велико Търново включва 10 общини с 336 населени места, като голяма част от тях (148 населени места) са разположени разпокъсано в планинския район в общините Велико Търново, Елена и Златарица при сравнително малко на брой население.

* Община Велико Търново – 76 834 д.

* Община Горна Оряховица – 37 475 д.

* Община Елена – 7 556 д.

* Община Златарица – 3 321 д.

* Община Лясковец - 11 089 д.

* Община Павликени – 18 248 д.

* Община Полски Тръмбеш – 10 910 д.

* Община Свищов – 26 724 д.

* Община Стражица – 9 908 д.

* Община Сухиндол – 1968 д.

Болницата пряко обслужва населението на община Велико Търново с 76 834 жители население, в т.ч. в градовете – 64 328 жители и в селата – 12 506 жители

Лечебната дейност през 2023г. изцяло е подчинена на изискванията на медицинските стандарти по съответните специалности, правилата за добра медицинска практика и НРД, и се осъществява в структурите /отделения, клинико-диагностични структури/ с определените от МЗ нива на компетентност.

МЕДИЦИНСКА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2023 Г.

Многопрофилна областна болница за активно лечение " Д-р Стефан Черкезов" АД, гр. Велико Търново е лечебно заведение с дългогодишна история. Тя е най-голямото многопрофилно лечебно заведение на територията на Великотърновска област, правоприемник на Обединена районна болница - Велико Търново и към настоящия момент е с регионално значение. През годините болницата се е утвърдила като водещо лечебно заведение с регионално и междуобластно значение, която отговаря на здравните потребности и очакванията на населението от област Велико Търново за осигуряване на свободен избор, достъпна, безотказна, адекватна, ефективна и достатъчна по обем съвременна медицинска помощ с добро качество на предлаганите медицински услуги.

През 2023 година дейността на МОБАЛ „Д-Р Стефан Черкезов” АД се осъществява в разкритите 18 клинични отделения обединени в стационарен блок с 350 легла, в това число 333 легла за активно лечение и 17 легла за физикална терапия и рехабилитация. В отделенията по Гастроентерология, Урология, Съдова хирургия, Неврохирургия, Ортопедия и травматология и Очни болести освен броя на разкритите легла за оказване на болнична помощ се използват и съответните за всяко от посочените отделения места за краткосрочен престой.

На територията на Великотърновска област освен МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов” АД изпълнители на болнична медицинска помощ са още 14 лечебни заведения, в това число:

- СБАЛПФЗ "Д-р Трейман - В. Търново" ЕООД;

- СБАЛ по кардиология - В. Търново ЕАД;

- КОЦ - Велико Търново - ЕООД;

- ЦКВЗ - Велико Търново - ЕООД;

- ЦПЗ Велико Търново - ЕООД;

- Държавна психиатрична болница – с. Церова кория;

- Очна клиника „Света Петка” -гр. Велико Търново;

- СБР по ФРМ - Димина ООД - с. Вонеща вода;

- МБАЛ "Св. Иван Рилски" ЕООД - гр. Г. Оряховица;

- МЦСМП "Визус" - ЕООД – гр. Г. Оряховица;

- МБАЛ - Павликени ЕООД – гр. Павликени

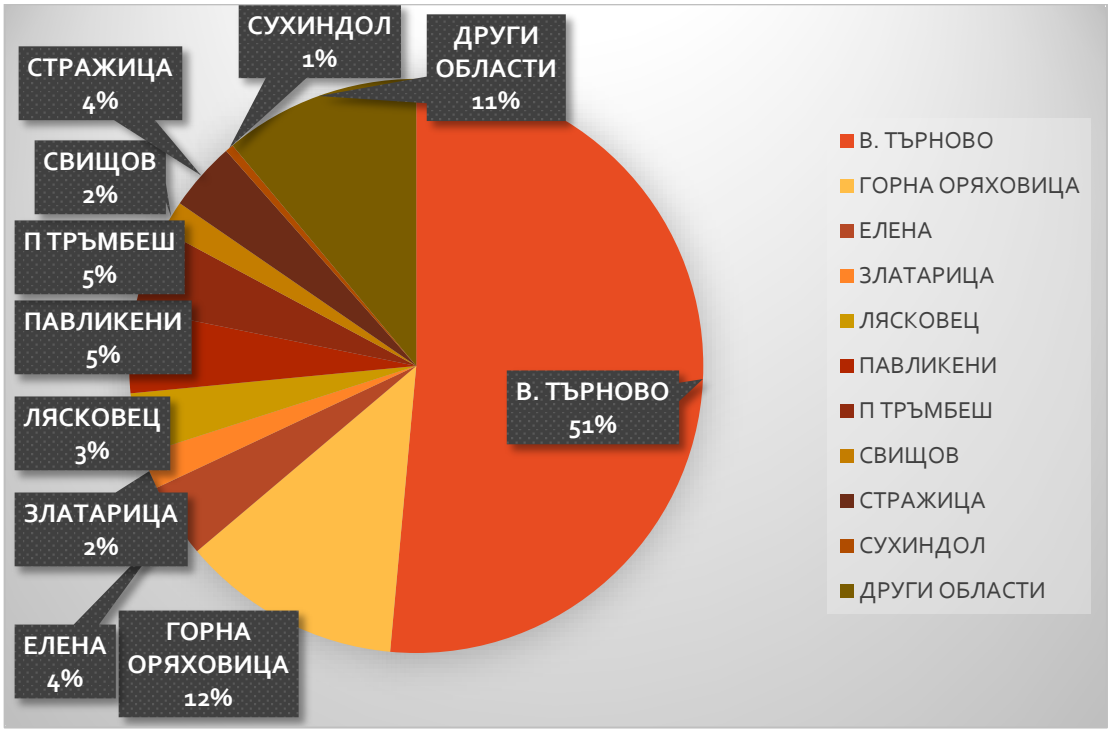
- МБАЛ "Д-р Д. Павлович" ЕООД – гр. Свищов;

- СБР-НК-ЕАД - филиал Овча могила;

- СБР-Полски Тръмбеш – „Минерални бани“ – гр. Полски Тръмбеш.

От тях 11 броя осъществяват конкурентна дейност по отношение на различни специалности.

Преминали болни през отделенията на МОБАЛ "Д-р Стефан Черкезов" АД - по общини през 2023 година:

С най-голям относителен дял са лекуваните болни жители на община Велико Търново – 51% , община Горна Оряховица – 12% и община Полски Тръмбеш и община Павликени, всяка 5 %. Най-малко лекувани пациенти са от община Сухиндол – 1% и община Златарица – 2%.

От **други региони на страната** в болницата са лекувани 11 % от общия брой преминал болни.

АНАЛИЗ НА ОСНОВНИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ

I . ДВИЖЕНИЕ НА БОЛНИТЕ. ИЗПОЛЗВАЕМОСТ НА ЛЕГЛОВИЯ ФОНД

В началото на 2023 година в болницата са били на лечение - 133 болни /хоспитализирани през 2022 г./

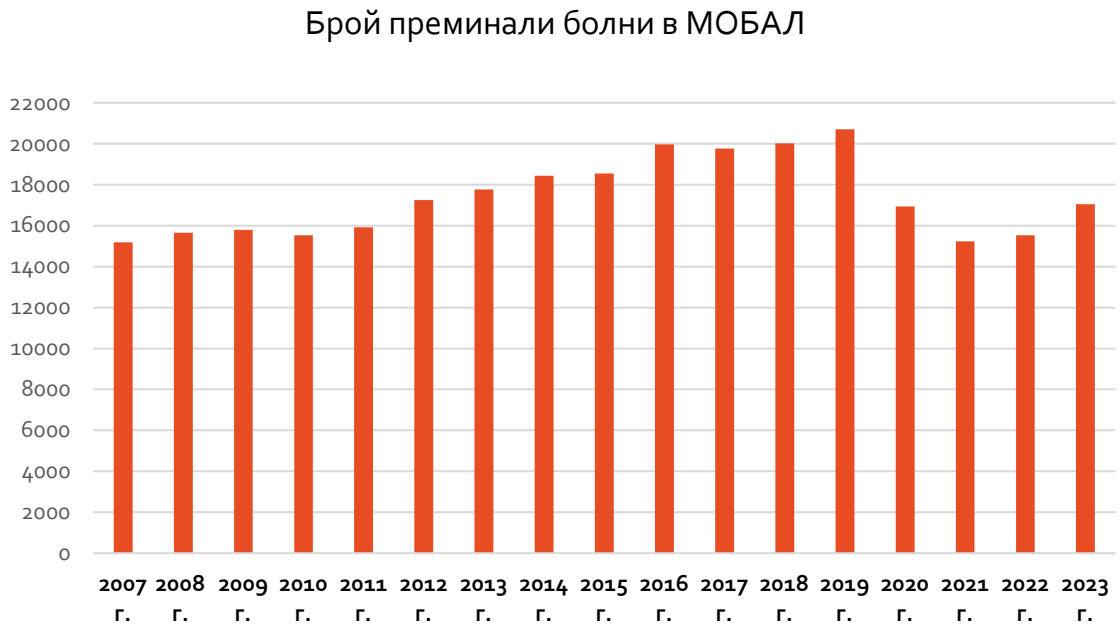
1. Леглови фонд – 350 болнични легла /средногодишен брой легла – 350/.

През календарната 2023 година през отделенията на болницата са преминали общо 17040 болни. Броят на преминалите болни през годината е с 1488 болни повече спрямо предходната 2022 година /15552/. Изписаните болни са 16470, с 1081 повече спрямо 2022 г. /15389/. Починалите болни през отчетната година са 429, по-малко с 174 спрямо предходната 2022 година/603/. В края на отчетната година на лечение в болницата са останали 141 пациента.

Прави впечатление увеличения брой на преминалите и изписани болни – с 8,8% . Анализа на данните показва, че в лечебното заведение се хоспитализират болни в тежко здравословно състояние и/или усложнения. Починалите пациенти са с 40% по-малко от предходната календарна година. Причината е, че Пандемията от Ковид-19 беше постепенно овладяна и лечебното заведение възстанови своя нормален режим на работа.

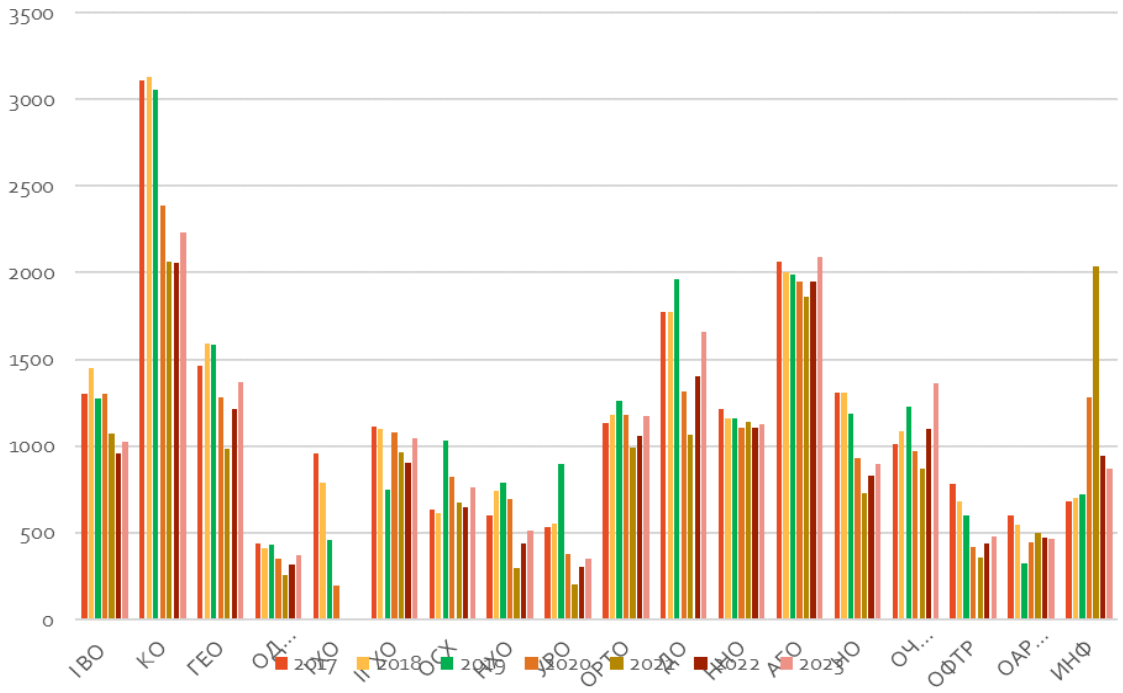
година	преминали болни
2023	**17 040**
2022 г.	**15522**

2021 г.	**15236**
2020 г.	16939
2019 г.	20701
2018 г.	20022
2017 г.	19759

От таблицата е видно, че през последните 10 години броят на преминалите болни показва устойчив темп на нарастване, който се променя значително в двете години на пандемия. През 2023 г. броят на преминалите болни се увеличава, но е далеч от нивата преди пандемията.

Преминали болни по отделение 2017-2023 г.

Отчетени случи по КП по отделения
за м. Януари - Декември 2023 г.

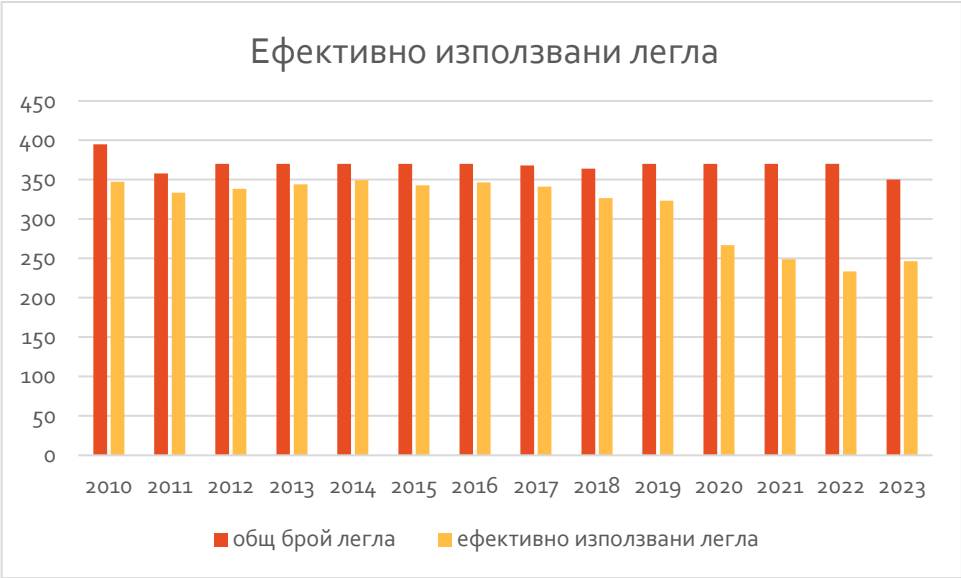
Отделение	Брой	Стойност	% брой	% стойност
I Вътрешно отделение	897	1102383,03	5,48	4,98
Кардиологично отделение	2092	3471948,99	12,78	15,64
в т.ч. Инвазивна кардиология	905	2425132,80	5,53	10,92
ГЕО	1278	1333868,67	7,81	6,01
ОДЛН	316	323299,16	1,93	1,46
Урология	325	367623,27	1,99	1,66
I Хирургично отделение	0	0,00	0,00	0,00
II Хирургично отделение	898	1155331,69	5,49	5,20
Съдова хирургия	736	3414536,67	4,50	15,38
НХО	472	603724,91	2,88	2,72
Ортопедия	1026	1485239,76	6,27	6,69
Детско отделение	1623	1900222,80	9,92	8,56
Неонатологично отделение	1120	1457046,14	6,84	6,56
АГО	1890	2132206,82	11,55	9,60
Неврологично отделение	874	971816,13	5,34	4,38
Отделение по очни болести	1333	497462,14	8,14	2,24
ОФТР	465	250252,61	2,84	1,13
ОАРИЛ	205	505605,76	1,25	2,28
Инфекциозно отделение	817	1228164,40	4,99	5,53
	16367	**22203732,95**	**100,00**	**100,00**

2. Използваемост на легловия фонд

През 2023 година от 350 стационарни болнични легла ефективно са били **използвани 246.35 при 233.55 ефективно използвани легла през 2022 г.** Последните години се наблюдава намаление на ефективно използваните легла. Показателят корелира с малкия болничен престой на дейностите по Амбулаторни процедури, някои Клинични пътеки, както и изискването пациентите, отчитани по договора с РЗОК да съответстват на посочените в Правилника на болницата легла. Последният фактор ограничава лечебното заведение да изполва капацитета си като цяло при осъществяване на дейността, заплащана от НЗОК. Значително влияние през последните три години върху стойността на този показател оказа пандемията от Ковид-19.

Година	Брой ефективно използвани легла	Общ брой легла
2019 г.	**323.52**	**370**
2020 г.	**267.02**	**370**
2021 г.	**249.00**	**370**
2022 г.	**233.55**	**370**
2023 г.	**246.35**	**350**

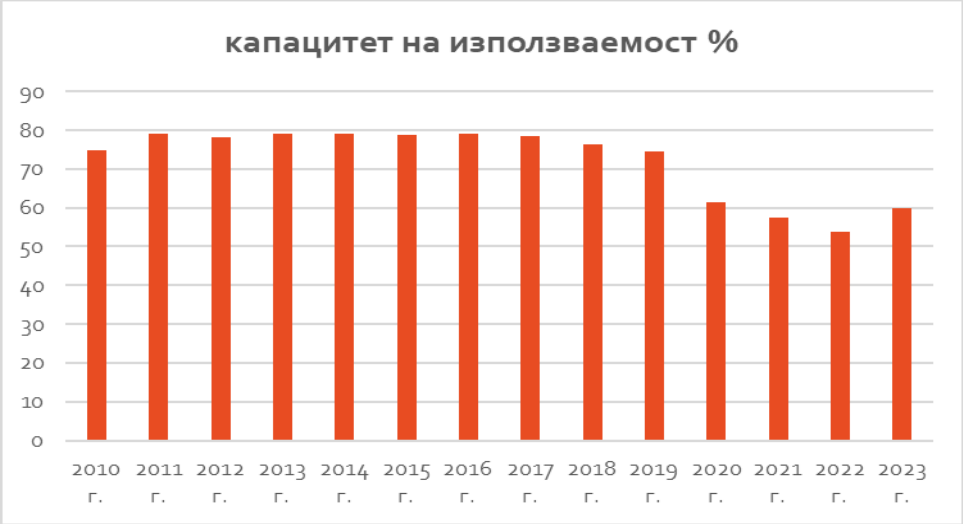

От данните в приложената таблица по отделения е видно, че броят на леглата структурирани по отделения и по вид на оказваната медицинска помощ към настоящия момент отговарят на потребностите от определения вид медицинска помощ.

3. Капацитет на използваемост

През последните пет години **показателят Използваемост има стойности под 80%, а именно – 57.36% - 2021 година, 2022 г. – 53.80%, 2023 г. – 59.83%**

Година	% на използваемост
2019 год.	**74.42 %**
2020 год.	**61.51 %**
2021 год.	**57.36 %**
2022 год.	**53.80 %**
2023 год.	**59.83 %**

Няма отделения, които да са реализирали използваемост на болничните легла над 80.0% . Реализирана е следната използваемост през 2023 г. по отделения:

- отделение по съдова хирургия – 71,76 %
- отделение по гастроентерология – 60,93 %
- хирургично отделение – 64,19%
- отделение по неонатология -69%
- отделение по акушерство и гинекология – 74,36%
- отделение по очни болести -75,67%
- отделение инфекциозни болести – 71,29 %.
- отделение по педиатрия – 70,85%
- отделение по неонатология – 69%

Анализирайки използваемостта на леглата по отделения следва да отбележим, че в **редица отделения капацитета на използваемост на леглата е увеличен спрямо предходната година. Капацитет на използваемост под 50% има в Неврохирургично отделение – 39,95% и Отделение по нервни болести – 49,93 %. Всички останали отделения имат капацитет на използваемост над 50%.**

4. **<u>Използваемост в дни</u>**

През отчетната 2023 година болничните легла са използвани 218.37 дни, което е с 22 дни повече от използваемостта през 2022 година – 196.37 дни. Увеличението на показателя корелира с увеличението на ефективно използваните легла и капацитета на използваемост.

Година	Използваемост в дни
2019 год.	**271.64 дни**
2020 год.	**224.52 дни**
2021 год.	**209.36 дни**
2022 год.	**196.37 дни**
2023 год.	**218.37 дни**

II. СРЕДЕН ПРЕСТОЙ НА БОЛЕН

Средният престой на болен в МОБАЛ-АД, през 2023 година е 4.49 дни, през 2022 година е 4.68 дни и през 2021 година – 5.08 дни.

Този показател бележи тенденция към намаляване поради по-малкият болничен престой, особено при амбулаторните процедури.

Година	среден престой /дни/
2019 г.	4.81 дни
2020 г.	**4.90 дни**
2021 г.	**5.08 дни**
2022 г.	**4.68 дни**
2023 г.	**4.49 дни**

По-дълъг среден престой през отчетната 2023 година - над 7 дни има само в ОФТР - 7.06 дни

Останалите отделения показват сравнително добър среден престой за профила на отделенията и средния за страната и многопрофилните лечебни заведения.

Среден престой под 4 дни имат следните четири отделения:

- Очно отделение – 2.03 дни

- АГО – 3.12 дни

- Кардиологично отделение – 3.60 дни

- Отделение по ортопедия и травматология – 3.64 дни

Средният престой е в пряка зависимост от задължителния минимален болничен престой по КП и въведените АПр с краткотраен престой.

III. ОБОРОТ НА ЛЕГЛАТА

За отчетната 2023 година оборотът на болничните легла в стационарните отделенията **е 48.96 и бележи ръст спрямо предходната 2022 година /41.96/.**

Отделения с оборот под 40 са :

Първо вътрешно отделение – 34.20

Отделение по нефрология и диализа – 36.95

Отделение по урология – 27.19

Отделение по нервни болести – 29.83

ОФТР – 28.06

НХО – 34.17

Най-висок оборот на леглата има в отделение по Очни болести – 136.10 , което се свързва с работата по АПр с престой до 24 часа.

Оборот над 80 през годината е реализирало само Отделение по акушерство и гинекология – 87.13.

IV. БОЛНИЧЕН ЛЕТАЛИТЕТ

Регистрираните болни, починали в МОБАЛ-АД през отчетната 2023 г. са 429 – болничен леталитет – 2.54. Показателят показваше устойчивост и не нарастваше през последните години, но през 2020 г. и 2021 г., годините на пандемията, нарастна значително. През отчетната 2023 г. показателя се приближава до обичайните стойности преди 2020 г.

V. ПРОВЕДЕНИ ЛЕГЛОДНИ

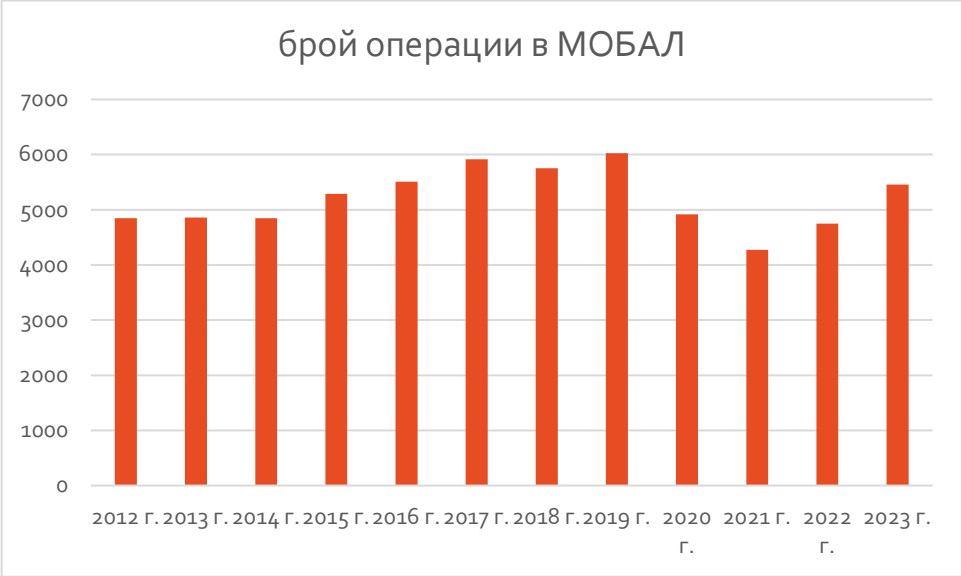
През отчетната 2023 година проведените леглодни са 76 429 броя. В сравнение с предходната 2022 г. броят им е увеличен с 3 771 леглодни и съответства с увеличения капацитет на използваемост, увеличената използваемост на леглата в дни и увеличения оборот на леглата.

Показатели	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Среден брой легла	370	371.97	368.8	364	370	370	370	370	350
Преминали болни	18723	20175	19915	20181	20852	16939	15236	15522	17040
Общ брой болни (изписани + умрели)	18540	19971	19759	20022	20701	16795	15071	15389	16899
Проведени леглодни	106406	107815	105852	101385	100372	83071	77465	72658	76429
Използваемост на леглата в дни	287.58	289.85	287.02	278,53	271,64	224,52	209,36	196,37	218,37
Използваемост на леглата в %	78.79	79.19	78.63	76,31	74,42	61,51	57,36	53,80	59,83
Оборот на леглата	50.6	54.24	54.00	55,44	56,43	45,78	41,18	41,95	49,69

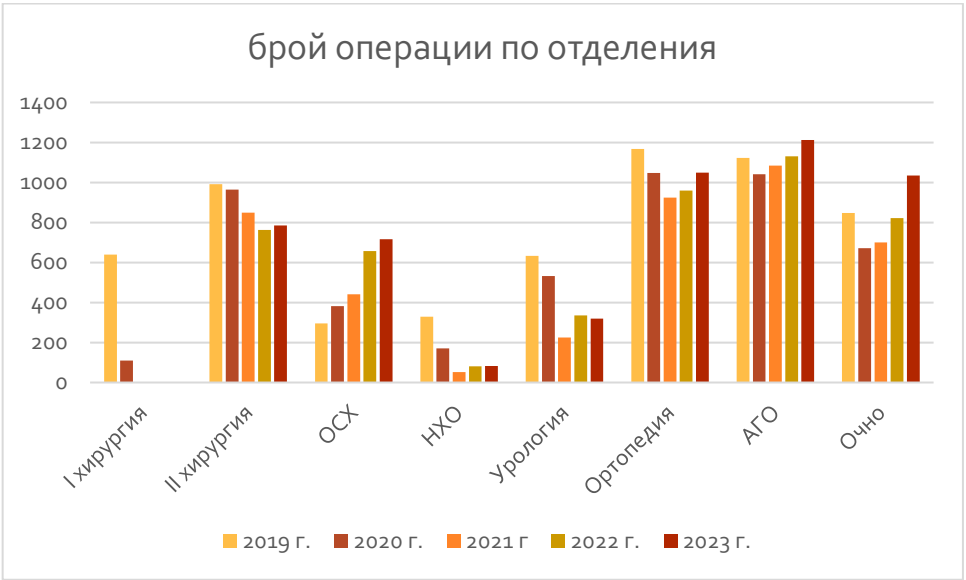
Болничен леталитет	2.43	2.11	2.17	2,17	2,01	3,13	5,65	3,92	2,54
Среден престой на болен	5.68	5.34	5.32	5,02	4,81	4,90	5,08	4,68	4,49

VII. ХИРУРГИЧНА ДЕЙНОСТ

През отчетната 2023 година в МОБАЛ-АД са оперирани и напуснали стационара **– 5211 болни, с 606 повече спрямо** 2022 г- **г. /4605/ оперирани болни/.** На 5211 болни са **извършени общо 5454 оперативни интервенции.**

От **общия брой** извършени оперативни интервенции през годината **по спешност са извършени 1530 /28%/** Най-голям брой оперативни интервенции по спешност са извършени в: ХО – 414; ОЧНО - 143; ОСХ - 80; ООТ -827, ОУ - 11 и НХО – 50 броя.

Оперативни интервенции по сложност - общ брой операции – 5454 от тях:

Много голяма сложност - 628 /11,5 % /

Голяма сложност - 2192 / 40,19% /

Средна сложност - 2050 /37,58% /

Малки операции - 584 /10,7% /

От 628 операции с **много голяма сложност през 2023 г. - 463 операции /73,7%/** са извършени **в Отделение по Очни болести, отделение по съдова хирургия- 90 /14,3%/.**

Най-голям брой малки операции - общо 584 / 10,7% / отн. дял от общия брой операции/ са извършени в: ОТО – 299 бр./ 51,20% /; АГО – 176 бр. - /30%/; ХО - 71 бр. /12%/; НХО - 10 бр. /1,7%/;

В болницата водещо място имат извършените оперативни **интервенции със голям обем и сложност - общо 2192** операции за 2023 г. представляващи **40,19%** от общия брой операции.

С най-голям брой операции **със голям обем и сложност** са: ХО – 349/15,92%/, ООТ - 420 /19,16%/; АГО - 583 /26,5%/; ООфт-я - 113 /5,1%/; НХО – 25 /1,14%/ и ОСХ - 651 /30%/, Урология- 51 /2,3%/.

През отчетната 2023 г. година в хирургичните отделения на болницата оперативна **активност е 74,43%,** в сравнение с предходната година – 74,36%.

VII. АНЕСТЕЗИОЛОГИЧНА ДЕЙНОСТ

През отчетната 2023 година са осъществени - **3487 бр**. анестезии, с **946 повече спрямо предходната 2022 г**.

По вид извършените анестезии са:

Вид анестезия	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Маскова анестезия	51	31	129	19	4	0	0	8
Ларингиална маска	127	180	321	1181	175	133	92	113
Ендотрахеална анестезия	1150	1187	1033	247	1002	836	695	939

Тотална iV анестезия	1595	1544	1470	1639	1425	1133	945	1456
Спинална анестезия	840	872	706	635	634	611	486	600
Невролептоан алгезия	757	722	575	791	387	316	321	355
Епидурална	32	5	2	5	11	0	0	12
Регионална iV	2	0	0	0		0	0	0
Регионална блок	3	1	10	2	2	0	0	4
Общо	**4557**	**4542**	**4246**	**4519**	**3639**	**3029**	**2541**	**3487**

VIII.РАЖДАНИЯ И АБОРТИ

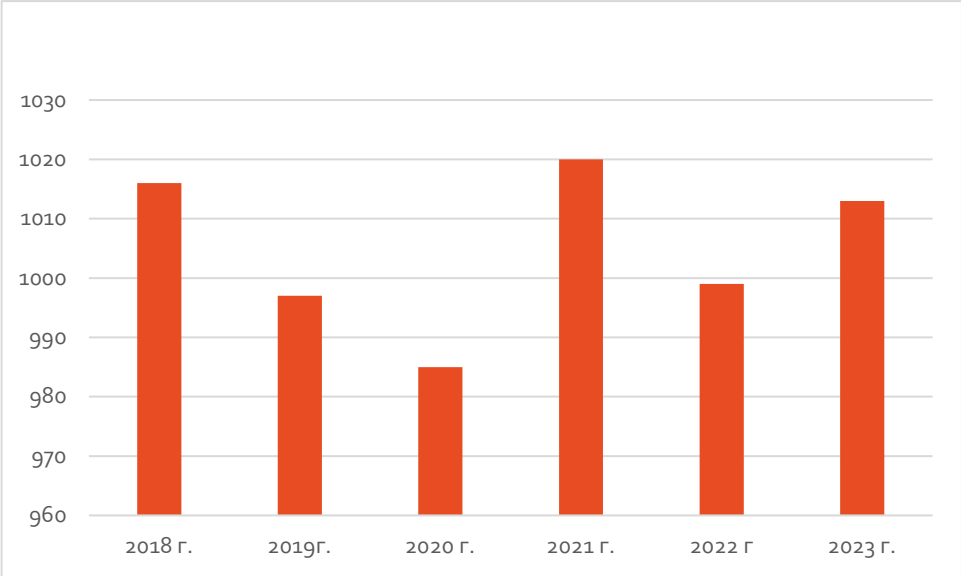
1. Раждания

През 2023 год. в АГО са станали **общо 1013 раждания с 14 повече от предходната година /999/ раждания и 1020 живородени деца .**

В МОБАЛ „Д-р Ст. Черкезов“ през последните пет години се отчита постоянен висок ръст на раждaнията и живородените деца. Трябва да се отчете, че това е на фона на застаряващото население на областта и намаляване на раждаемостта в национален мащаб и е резултат от високия професионализъм и екипната работа на специалистите от Отделението по акушерство и гинекология.

Проследени в динамичен ред от 2004 година до 2007 година броят на ражданията е с тенденция на намаление до 520 през 2007 година. От 2008 година броят им постепенно се увеличава, като през 2009 година е достигнал 650, за да достигне 740 през 2012 г. и намаляване през 2013 г. на 665, 2014 – 588, 2015- 665, 2016 -1083 и 2017 – 1096 раждания.

Общ брой раждания в МОБАЛ

От 1013 станали раждания:

* мъртвородените са 8
* живородени – 1029

Броят на мъртвородените е колкото в предходната 2022 г.

По механизъм на раждането са били:

- нормално раждане - 566 /55,6% /
- Цезарово сечение – 454 / 44,13%/
- Седалищно предлежание – 42 /4,15%/
- Вакуум екстракция – 3
- Форцепс – 2

Преждевременните раждания през 2023 г. са 16 /1,58%/, с 10 по-малко от предходната 2022 година - 26

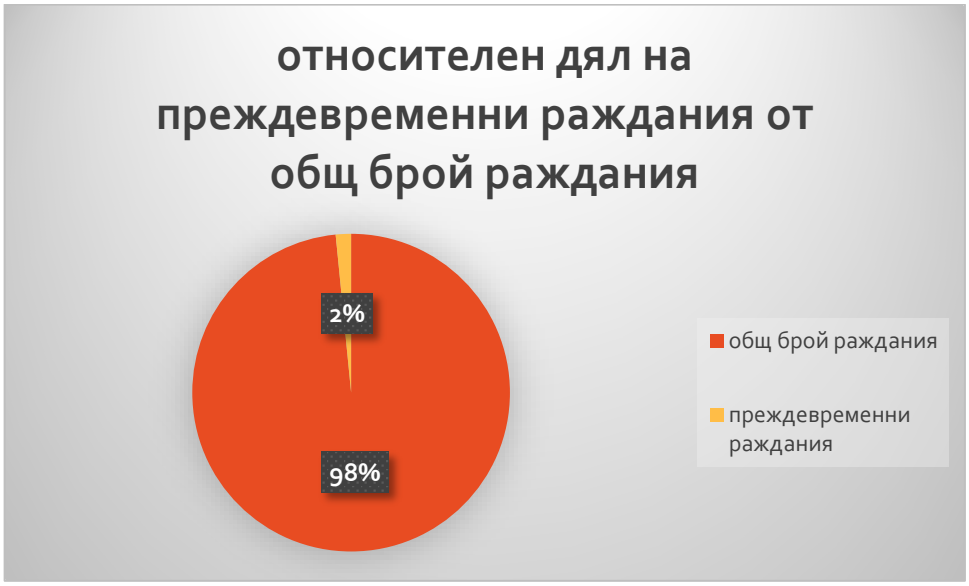
От преждевременните раждания:

* I степен недоносени - 10

* II степен недоносени - 5

* III степен недоносени -1

IV степен недоносени – 0

Проследени в динамичен ред от 2007 година броят на ражданията извършени с **Цезарово сечение** бележи **трайна тенденция на увеличение** от 26,73% през 2007 г. на 25.50%, през 2010 г., на 24.19% ,през 2012 год., през 2017 г. на 43,34%, 2018 година 43.73%. През периода 2020 г-.2023 г. запазва устойчив дял. **Показателят корелира с нарастващия брой на ражданията в АГО през тези години.**

2. Аборти

През отчетната **2023 г. са извършени общо 177 аборта, при 221 аборта през 2022 г, 189 аборта през 2021 г. и 187 - през 2020 година**. От общия брой аборти:

- спонтанни – 33 /18,64%/

*по мед. показания – 49 /27,7%/

*по желание – 95 /53,7%/.

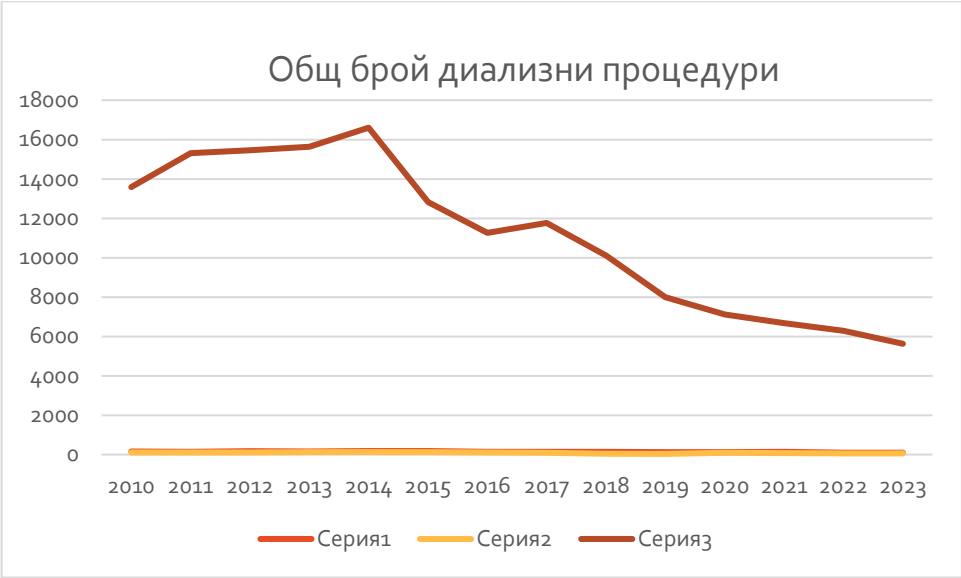
За нуждите на отделението специалистите са извършили общо 971 броя УЗД изследвания и 47 бр. лапароскопски операции и 49 хистероскопии.

IX. ДИАЛИЗНА ДЕЙНОСТ

Диализната дейност в Отделение по нефрология и диализно лечение се осъществява **на 16 диализни поста през 2023 година**. Извършени са **общо 6289 диализни процедури, при 6679 процедури през 2021 година и 7236 диализни процедури през 2020 година**

От общия брой процедури през отчетната 2023 година 207 процедури са извършени на хоспитализирани пациенти.

	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Брой преминали болни	139	145	139	127	128	133	95	95
от тях приети в стационара	101	87	38	34	89	76	60	54
Общ брой диализни процедури	**11265**	**11762**	**10074**	**7988**	**7236**	**6679**	**6289**	**5628**
в т.ч. перитонеални	1098	1095	1064	730	732	730		
от тях на хоспитализирани пациенти	448	499	203	205	458	261	207	198
Брой диализни постове	16	18	16	16	16	16	16	16

X. ВЪТРЕБОЛНИЧНИ ИНФЕКЦИИ /ВБИ/

През 2023 година в болницата е регистрирано сравнително ниско равнище на болни с ВБИ – 144 случая/0,84 %/, при **175 случая / 1,13% / през 2022 г. и** при 153 случая **/1,03%/** през 2021 г. В повечето отделения регистрираните стойности са под определените референтни нива. Болни с **регистрирани ВБИ** са в следните отделения: в Урология – 28 /8,26%/; ННО - 41 / 3,65% /; ОАИЛ - 50 /10,57%/ ; ОДЛН - 10 /3,09%/; ОТО - 7 / 0,65% /; ГЕО - 1/0,08%/; ОСХ - 5 /0,68%/, Първо вътрешно отделение – 1/0,11%/, НХО – 1/0,20%/.

Организацията, регистрацията и контролът по профилактиката на ВБИ и през 2023 г. са стояли приоритетно на вниманието на ръководството на болницата и комисията за борба с ВБИ. Болницата има приети болнични "Програма на профилактика на ВБИ" и "Програма за ограничаване на АМР". Засилен е контролът по регистрацията на вътреболничните инфекции по видове, както и изпълнението на профилактичните мерки.

XI. КОНСУЛТАТИВНО-ДИАГНОСТИЧЕН БЛОК

Консултативно Диагностичният блок е структура на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов”- АД, в състава на който влизат отделенията без легла и приемно-консултативните кабинети.

1.ПРИЕМНО КОНСУЛТАТИВНИ КАБИНЕТИ

През отчетната 2023 година броят на извършените консултативни прегледи в приемните кабинети **е 12 292 броя, при 11 128 броя през 2022 г., 10 015 през 2021 година, 13 328 бр. през 2020 г. и 18 728 прегледа за 2019г**. От извършените **прегледи 670 са на деца** до 17 години **– 5,45%.**

- на амбулаторни пациенти – 10 266 прегледа /83,53%/, от тях по **спешност са извършени – 3 230 прегледа /31,5%/;**

- на стационарно болни – 2 026 /16,48%/ от тях по спешност - 230 /11,35%/

2. Извършени специализирани и високоспециализирани изследвания в ПКО общо за извършени 15 536 броя изследвания:

2.1. Ехографски изследвания – 4 877, при 4 420 броя през 2022 год. - с 457 броя повече спрямо 2022 г. В това число:

- На стационарни пациенти са извършени 3021

- На амбулаторни пациенти са извършени – 1856 изследвания

2.2. Извършените ендоскопии са 1 692, от които 1 661 на стационарни пациенти.

Направените биопсии са 1908 само на стациионарни пациенти.

2.3. Функционално изследване на дишането /ФИД/ - 804 бр. при 433 бр. през 2022 г.

2.4. Функционално изследване на сърдечно-съдовата система /ехо, вело, холтер/ - 2680 бр. изследвания.

2.5. Специализирни изследвания на нервната система:

Общ брой на проведените изследвания – 425, всички на стационарни пациенти.

2.6. Офталмологични изследвания- 493 броя, от които:

- офталмоскопии – 466 бр.

- биомикроскопия – 3 бр.

- тонометрия – 17 бр.

- периметрия – 7 бр.

2.7.Физиотерапевтични процедури –23 401 бр. процедури на 1424 пациенти.

2. МУЛТИПРОФИЛНО СПЕШНО ОТДЕЛЕНИЕ

От общо **24 824 преминали през СО пациенти през 2023 г., при 24 398 за 2022 г., 10 751 са били хоспитализирани.** Броят на хоспитализираните по спешност чрез СО нараства с всяка следваща година. Броят на преминалите **деца до 18 години е 6 719, при 5 599 през 2022 г.**

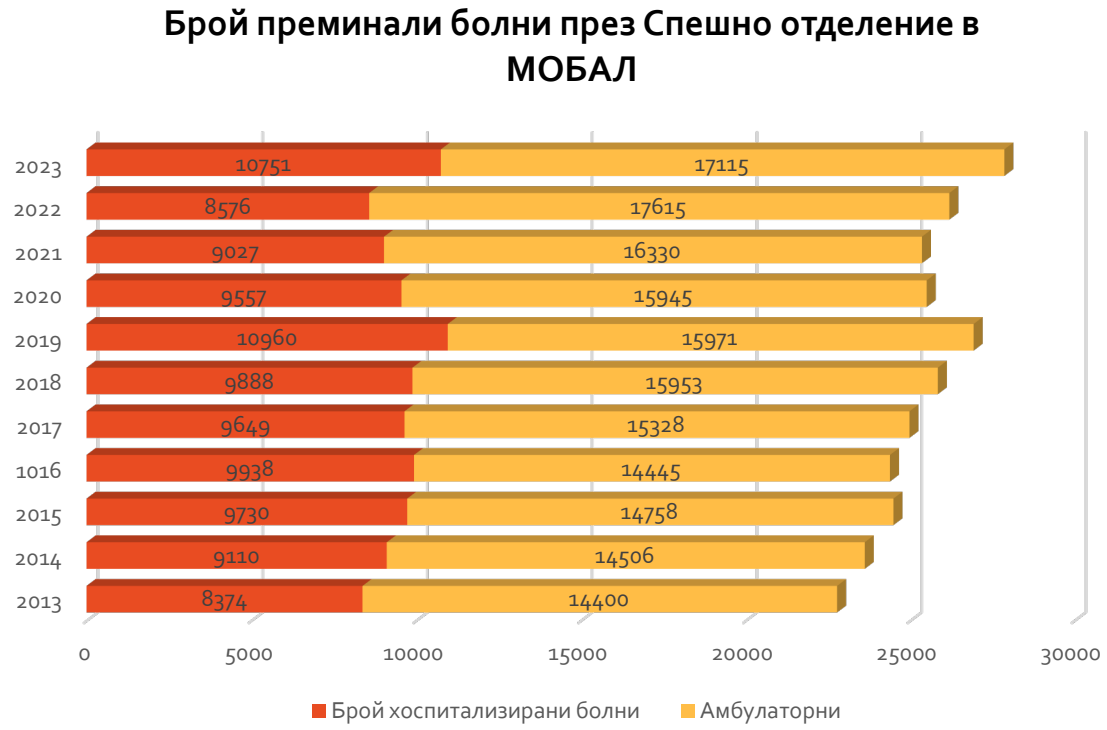
Травматично болните са били **9099 /36,7%/ от общия брой преминали през отделението**.

Показатели	общо
Брой прегледи	**27866**
Брой пациенти	**24824**
в т.ч. на лица до 18 г.	**6719**
на лица над 65 г.	**7874**
травматично болни (19 клас)	**9099**
симптоми (18 клас)	**3095**
Брой хоспитализирани болни	**10751**
Амбулаторни	**17115**
Брой починали болни	**43**
Брой консултации	**4878**
Брой манипулации	**14774**
Брой ЕКГ	**6505**
Брой прегледи събота и неделя	**4475**
Дневни прегледи (8-20 ч)	**9205**
Насочени към друго ЛЗ	**25**

Структура на преминалите през Мултипрофилно спешно отделение пациенти е показана в таблицата:

Показатели	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Брой преминали болни	**24383**	**24977**	**25841**	**26931**	**25502**	**23625**	**24398**	**24824**
в т.ч. до 18 г.	5180	5675	5876	6221	4228	4347	5599	6719
Брой хоспитализирани болни	9938	9649	9888	10960	9557	9027	8576	10751

Брой травматично болни	7072	7372	7448	7852	6373	5938	7312	9099
Амбулаторни	14445	15328	15953	15971	15945	16330	17615	17115
Брой починали болни	29	34	51	49	64	80	56	43

1. <u>Направени изследвания за нуждите на Мултипрофилно спешно отделение:</u>

1.1. Лабораторните изследвания за нуждите на СО през годината са общо 236 157 бр.; през 2022 г. -252 501 бр.; през 2021 г. са 263 567 бр.; при 222 125 през 2020 г.и при 247 743 броя през 2019 година. Броят им е намален с 163 44 броя спрямо предходната 2022 г.

Изследванията за пациентите в Спешно отделение представляват 23,22 % от общия брой изследвания направени в Клинична Лаборатория.

Най-голям брой назначени изследвания в СО по вид са:

* хематологични - 111814;

* биохимични, вкл. АКР - 102177;

* уринен анализ - 21675;

*Хормони и туморни маркери - 316

* пунктати, ликвор - 85.

На преминал болен през СО през годината са направени средно 9.5 броя лабораторни изследвания

1.2. Рентгенови изследвания

За нуждите на СО през 2023 г. са направени общо 22 053 бр. изследвания; през 2022 г. са 22 980 бр. изследвания, през 2021 г. – 20 626 бр., през **2020 г.** са направени **общо 21 618 изследвания, през 2019 г. – 20 123 бр.**

Високоспециализирани образни изследвания за нуждите на СО:

- ЯМР - 5

- КТ – 4095, със 78 изследвания повече спрямо 2022 г. /4017/, в това число – глава – 2413; гърди - 600; корем - 1082.

Конвенционални изследвания – общо 17 954 ; през 2022 г. – 18 958, при 17 085 през 2021 г., при 18 900 бр. през 2020 г и 17 935 през 2019 г.

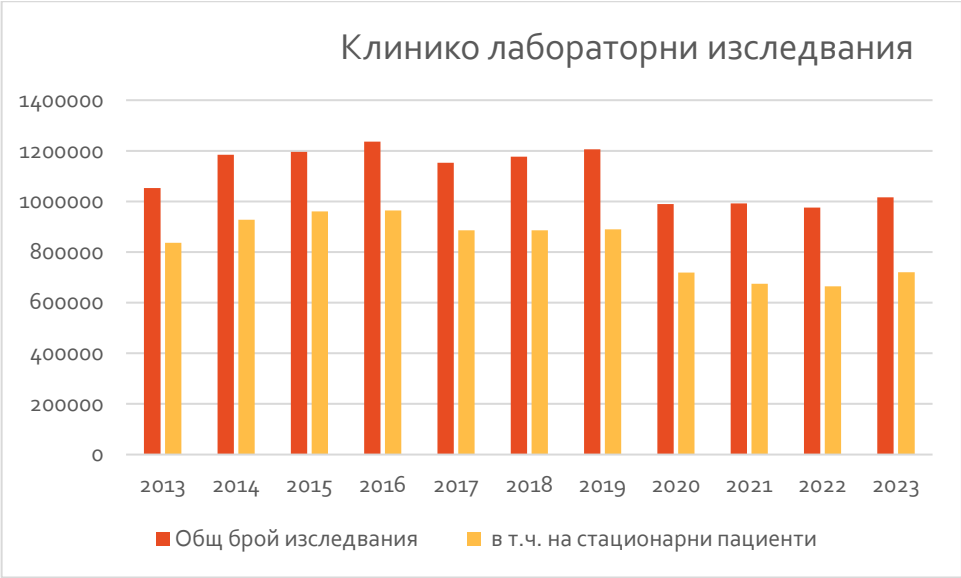
С най-голям относителен дял са графиите на костната система – 8276 броя изследвания и графиите на бял дроб – 9211 бр.

През отчетната 2023 г. на всеки преминал болен през СО са направени средно по 0,89 образни изследвания /рентгенови/.

3. КЛИНИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ

Брой извършени лабораторни изследвания през 2023 г. са 1 016 682 бр.; през 2022 г. са 975 594 през 2021 г.-992 264 бр. общо, през 2020 г.- 990 146 изследвания, през 2019 г. – 1 205 612 изследвания. Извършените клинико-лабораторни изследвания са със 41 088 повече от предходната година

Проследен в динамика обемът на извършената дейност през последните 10 години показва значително увеличение. Като фактори, влияещи за увеличението са: изследванията на пациентите в доболничната помощ не се извършват в достатъчен обем, необходим за диагностичното уточняване на пациента; увеличеният брой на хоспитализираните болни през годината; увеличеният брой на пациентите преминали през Спешно отделение; задължителните изследвания заложени в алгоритмите на КП и увеличеният брой КП и КПр по които работи болницата и не на последно място състоянието на приетите болни по тежест е увеличен - приети с тежка, усложнена патология от други ЛЗ, увеличеният брой на пациенти извозени от ЦСМП и др.в условията на спешност.

4.МИКРОБИОЛОГИЧНА И ВИРУСОЛОГИЧНА ДЕЙНОСТ

Микробиологичната лаборатория в МОБАЛ през 2023 година е извършила общо 16 744 бр. изследвания, с 852 повече от предходната година, от които 6 992 с антибиограма. За нуждите на кабинети в ПКК са извършени 13 бр. микробиологични изследвания; Спешно отделение – 16 бр.; по договор с друго ЛЗ – 1489, ДКЦ – 1336, платени микробиологични изследвания – 887.

5. ОБРАЗНА ДИАГНОСТИКА

Извършени са **общо 42 501 броя образни изследвания, което е с 1 145 по-малко спрямо 2022 г. /43 646 бр./**

*** ЯМР** – 1143 бр., от които **58 броя на стационарни пациенти, за РЗОК - 619, по договор с други ЛЗ - 26** и **платени** изследвания **– 429**.

*** КТ –** извършени **общо 7220 бр.,** от които 2340 са на стационарно болни, 4095 за Спешно отделение, **по договор с други ЛЗ - 0** и 61 платени, ДКЦ – по договор с РЗОК – 351 и 262 платени**.**

*** Специални изследвания**

Извършени са **общо 179 броя изследвания, от които 160** за стационарни пациенти**.**

*** Мамографии - 0 броя,**

*** Конвенционални изследвания**

През отчетната година са направени **общо 32 930 бр. изследвания.** За нуждите на **СО са 17 954 изследвания и 680 са платени, ДКЦ-5 283 бр по договор с РЗОК и 1 459 платени изследвания., подоговор с други ЛЗ – 1 и Кабинети ПКК - 372**

С най-голям относителен дял са графиите на костната система – 17 501бр. /53,14%/ и на белите дробове – 14 444 /43,86%/.

6. ТРАНСФУЗИОННО - ХЕМАТОЛОГИЧНА ДЕЙНОСТ

През 2023 година в ОТХ са изследвани общо 5 559 лица, при 5 123 лица през 2022 г., през 2021 г- 4 928 лица, през 2020 година - 5 500 лица.

От тях:

- общо на стационарно болни – 5 519 в т.ч.

- стационарно болни на МОБАЛ – 3 721 болни и 1 798 болни от други ЛЗ - по договор.

- амбулаторни болни – 40

Направени са общо 30 557 бр. изследвания, при 29 399 изследвания през 2022 г; през 2021 г – 27 956 изследвания, при 30 854 изследвания през 2020 г. , 342 52 бр. през 2019 г. От тях :

- на стационарно болни – 30 474, в т.ч. на болни в МОБАЛ – 22 722 бр. и на болни от други ЛЗ по договор – 7 752 изследвания.

- на амбулаторно болни - 83 изследвания

През 2023 година кръводарителите са 2 920, през 2022 г.- 2 785, през 2021 г са 2 611 кръводарители са дарили кръв. Кръводарителите са със 135 повече от предходната година

7. ПАТОЛОГОАНАТОМИЧНА ДЕЙНОСТ

През 2023 година в Отделението по Клинична патология са **извършени 11 аутопсии** /2022 г.-20 бр., 2021 г.- 30, 2020г. -19; 2019 г. – 14/

Извършени са **159 хистологични изследвания на починали** пациенти /некропсии/.

Най-голяма част от дейността на отделението представляват **биопсичните изследвания – 4 160** / 2022г. – 4 019; 2021 г.- 4 529; 2020 г.- 4 129; 2019 г. – 5 135/.

От общия брой направени биопсични изследвания **3 988 са хистологични изследвания** със **191 изследвания повече** спрямо 2022 г. От направените хистологични изследвания 2 980 **са от оперативен материал**.

Цитологичните изследвания са 172 с 50 по-малко от 2022 г.

8. СЪДЕБНО- МЕДИЦИНСКА ДЕЙНОСТ

През отчетната 2022 година специалистите на Отделението по Съдебна медицина са извършили 101 аутопсии, с 26 бр. аутопсии по-малко спрямо 2022 г./127 бр./

Извършени са:

- Огледи на местопроизшествието - 68 огледа.
- Медицински експертизи по писмени данни – 254 бр.
- Съдебно-медицински удостоверения - 0 бр.
- Съдебно-медицински експертизи за съд и прокуратура – 91 бр.

XII. ТРУДОВО-ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ – ТЕЛК

През отчетния период 2023 г. трудово-експертната комисия е провела общо **233 заседания с 46 повече спрямо 2022 г.**

На заседанията са издадени 4 162 **експертни решения**, със 73 по-малко спрямо 2022 г. **Освидетелствани са 166 деца.** Освидетелстваните в дома лица няма.

XIII. ОТЧЕТЕНА ДЕЙНОСТ ПО ДОГОВОР С НЗОК

ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

През 2023 година МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов" АД осъществява дейността си съгласно сключените договори с НЗОК по НРД 2020 -2022 за медицински дейности и от м.септември по НРД 2023-2025г. Отчетени в НЗОК случаи са **общо 16 367, с 1 576 повече от 2022г. /14 791 бр./**

Приходите през 2023г от дейността по КП са в размер на 21 793 х.лв. - с 3 903 х.лв лв. повече от 2022 г./17 890 х.лв./. Увеличението се дължи на увеличения обем дейност през 2023 година.

Отчетени случи по КП по отделения за м. Януари - Декември 2023 г.

Отделение	Брой	Стойност	% брой	% стойност
I Вътрешно отделение	897	1105383,03	5,48	4,98
Кардиологично отделение	2092	3471948,99	12,78	15,64
в т.ч. Инвазивна кардиология	905	2425132,80	5,53	10,92
ГЕО	1278	1333868,67	7,81	6,01
ОДЛН	316	323299,16	1,93	1,46
Урология	325	367623,27	1,99	1,66
I Хирургично отделение				
II Хирургично отделение	898	1155331,69	5,49	5,20
Съдова хирургия	736	3414536,67	4,50	15,38
НХО	472	603724,91	2,88	2,72
Ортопедия	1026	1485239,76	6,27	6,69

Детско отделение	1623	1900222,80	9,92	8,56
Неонатологично отделение	1120	1457046,14	6,84	6,56
АГО	1890	2132206,82	11,55	9,60
Неврологично отделение	874	971816,13	5,34	4,38
Отделение по очни болести	1333	497462,14	8,14	2,24
ОФТР	465	250252,61	2,84	1,13
ОАРИЛ	205	505605,76	1,25	2,28
Инфекциозно отделение	817	1228164,40	4,99	5,53
	16367	**22203732,95**	**100,00**	**100,00**

С най-голям брой отчетени клинични пътеки през 2023 година са следните отделения :

1. Отделение по кардиолоия - 2092 бр. /12,78%/, в т.ч. 905 /5,53%/ на Инвазивната структура.

2. Отделение по Педиатрия - 1623 бр. / 9,92 %/

3. АГО - 1890 бр. / 11,55%/

4. ГЕО - 1278 бр. / 7,81%/

5. I ВО - 897 бр. / 5,48%/

6. ОТО - 1026 бр. / 6,27%/

7. Неврологично отделение - 874 бр. / 5,34%/

8. ННО - 1120 бр. / 6,84% /

9. Отделение по очни болести - 1333 бр. / 8,14%/

10.ХО -898 бр. / 5,49%/

11. Отделение по съдова хирургия – 736 бр. /4,50 %

13. Отделение по инфекциозни болести – 817 бр./4,99 %/

14.ОАРИЛ - 205 бр. / 1,25% /, работи по КПр 3,4

С най-малък брой отчетени КП са отделенията :

* ОДЛН - 316 бр. / 1,93% /, работи и АПр №№ 1,2,3,и 4.

* отделение по урология - 325 бр. / 1,99 % /

ОФТР – 465 бр./2,84%/

НХО – 472 бр./2,88%/

С най-голям принос към приходите на болницата от дейността по договор с НЗОК за 2023 г. са следните отделения :

1. Отделение по кардиология – 15,64% в т.ч. от инвазивна кардиология - 10,92%

2. Отделение по съдова хирургия-15,38 %

3. Отделение по педиатрия- 8,56 %

4. АГО – 9,60%

5. ОТО – 6,69%

6. ГЕО – 6,01 %

7. ННО - 6,56%

8. ІВО – 4,98%.

9. ІІ ХО – 5,20 %

10. Неврологично отд.- 4,38%

11.Отделение по инфекциозни болести – 5,53 %

12. ОАРИЛ -2,28 %

13. Отделение по очни болести – 2,24 %

14. НХО -2,72 %

15. Отделение по урология – 1,66%

16. ОДЛН – 1,46 %

17. ОФТР – 1,13 %

В горепосочените случаи по КП са включени и амбулаторните процедури отчетани с бланка №7 /АПр № 19,20,21,22,23 и 26/, по които работят Отделение по очни болести, Отделение по ортопедия и травматология, НХО и Хирургично отделение/.

ДЕЙНОСТ ПО АМБУЛАТОРНИ И КЛИНИЧНИ ПРОЦЕДУРИ

През 2023 г. отделенията осъществили дейност по договор с НЗОК по Клинични процедури и Амбулаторни процедури са: **Отделение по нефрология и диализно лечение** по АПр.№№ 1, 2, 3 и 38 и КПр№1, **Отделение по ортопедия и травматология** – АПр№ 22 и 23, **Отделение по очни болести** –АПр № 19, 20 и 21, **Отделение по анестезиология и интензивно лечение** по КПр. №№ 3 и 4, **Отделение по кардиология** по АПр №38, Хирургично отделение и НХО - АПр №26

Амбулаторни и клинични процедури
за 2023 г.

№	Наименование	Цена	Брой	Стойност
	АПр			**2 051 452**
1	Хрониохемодиализа		5232	1 243 123
2	Перитонеална диализа с апарат			
3	Перитонеална диализа без апарат		365	59 130
38	Определяне на план на лечение и …….		43	2 322
19	Оперативно отстраняване на катаракта		431	218 776
20	Хирургично лечение на глакоума			
21	Оперативни интервенции върху окото и придатъците му със среден обем и сложност		501	100 100
22	Малки оперативни процедури на раменен пояс и горен крайник		298	82 391
23	Малки оперативни процедури на таза и долния крайник		9	3 305
26	Амбулаторни хирургични процедури		2113	342 306
34	Ендоскопска диагностика на заболявания, засягащи стомашно-чревния тракт		7	1 890

	КПр			**981 718**
1	Диализно лечение при остри състояния		31	8 370
3	Интензивно лечение, мониторинг и интензивни грижи с механична вентилация и/или парентерално хранене		1302	773 388
4	Интензивно лечение, мониторинг и интензивни грижи без механична вентилация и/или парентерално хранене		748	201 960

ВСИЧКО ЗА ДИАЛИЗА	**5 628**	**1 310 623**
ВСИЧКО ЗА ОРТОПЕДИЯ	**307**	**85 695**
ВСИЧКО ЗА ОФТАЛМОЛОГИЧНО ОТДЕЛЕНИЕ	**932**	**318 875**
ВСИЧКО ЗА ОАИЛ	**2 050**	**975 348**
ВСИЧКО ЗА ХИРУРГИЧНО ОТДЕЛЕНИЕ,НХО	**2 113**	**342 306**

ВСИЧКО ЗА ГЕО	**7**	**1 890**

ЛЕКУВАНИ НЕОСИГУРЕНИ ПАЦИЕНТИ

През 2023 год. в болницата са лекувани 165 неосигурени пациенти, от които 114 родилки, **с 0,74% отн. дял от общия брой изписани болни – 15 071 бр. Отчетени платени пациенти за 2023 година са 254 бр.**

От неосигурените пациента 43 са подадени към Агенцията за социална подпомагане.

Отпаднали от отчети към НЗОК са 5 КП.

Причини:

- рехоспитализации - случая на пациенти с тежки хронични заболявания – предимно Ковид-болни, кадиомиопатии, проблемни бременни, ХБН, и др - налагащи чести хоспитализации въпреки адекватното лечение;

- отказ от предложено оперативно лечение, което води до незавършена КП.

- насочени към други лечебни заболявания за лечение, за което МОБАЛ не разполага със съответните структури.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

От извършения сравнителен статистически анализ на условията, показателите за реализираната дейност и резултатите от прилаганите медицински дейности и използваните в допълнение методи и критерии за оценка на оказаните медицински услуги в МОБАЛ „Д-р Ст. Черкезов” АД през 2023 г. и предходни години могат да се направят следните изводи:

1. През годината числеността и структурата на общия леглови фонд е променена - от 370 на 350 болнични легла.

2. Осигуреността с лекарски кадри и с медицински специалисти през годината е сравнително стабилна, въпреки движението на кадрите /лекари и ПЗГ/ през годината. Диагностичната и терапевтична дейност през годината е осигурявана от 157 лекари, 282 медицински специалисти и 145 санитари /към 31.12.2023г./. Следва да се отбележи, че възрастовата структура на лекарите и медицинските специалисти е неблагоприятна за болницата.

3. Направеният анализ показва подобряване на почти всички медико-статистически показатели за дейносттта на лечебното заведение. Отчита се процес на стабилизиране и възстановяване на лечебната дейност.

II.ФИНАНСОВО-ИКОНОМИЧЕСКА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2023г.

1. Счетоводна политика

1.1 База за изготвяне

Дружеството е утвърдило и води текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на българското търговско и счетоводно законодателство. Спазват се изискванията на Националните счетоводни стандарти, включително освобождаванията за представяне и оповестяване по тези стандарти. Изготвен е индивидуален сметкоплан, съобразен със счетоводното законодателство. Счетоводната политика е изготвена така, че да се представи вярно имуществото и финансовото състояние на предприятието, и да се избегне подвеждащо представяне на информацията.

Всички данни за 2023 и за 2022 година, представени в настоящия доклад са в български лева, закръглени до хиляда.

1.2 Сравнима информация

Грешки в предходни периоди са пропуски, неточности или несъответствия във финансовите отчети на Дружеството за предходни периоди, възникващи в резултат на пропусната или неправилно използвана надеждна информация. Това е информация, която е била налична към момента на одобрение за издаване на финансовите отчети или такава, за която се предполага, че е било възможно да бъде получена и използвана при изготвянето и представянето на тези отчети. Грешки в предходни периоди могат да възникнат при признаването, оценяването, представянето или оповестяването на елементи от финансовите отчети. Те се коригират ретроспективно като се преизчислява сравнителната информация или началните салда на активите, пасивите и капитала (в случаите, когато са възникнали през предходни периоди, за които не е представена информация във финансовите отчети). Корекцията се отразява в първите финансови отчети, одобрени за издаване след откриването им.

През 2023 г. не са извършвани корекции на резултата от минали отчетни периоди.

2. Оценка на елементите на счетоводния баланс

КАПИТАЛ И АКТИВИ

Общата сума на активите на дружеството към 31.12.2023 година е 31 877 х. лв., формирана от:

- Собствен капитал - 20 833 х. лв.
- Привлечен капитал - 11 054 х. лв., включително:

Провизии и сходни задължения - 1 155 х.лв.

Задължения – 9 112 х.лв.

Приходи за бъдещи периоди и финансирания 787 х. лв.

Основният капитал е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация. Към 31 декември 2023 г. внесеният напълно основен капитал е в размер на 14 660 хил. лв. и е разпределен в 146 605 броя поименни акции, всяка с номинална стойност от 10 лв. Капиталът е разпределен както следва:

За Държавата – 92.22%, представляващи 1 351 884 броя поименни акции;

За община Велико Търново- 2.33%, представляващи 34 120 броя поименни акции;

За община Горна Оряховица – 1.42%, представляващи 20 891 броя поименни акции;

За община Елена – 0.33%, представляващи 4 914 броя поименни акции;

За община Златарица – 0.15%, представляващи 2 166 броя поименни акции;

За община Лясковец – 0.42%, представляващи 6 195 броя поименни акции;

За община Павликени – 0.82%, представляващи 12 018 броя поименни акции,;

За община Полски Тръмбеш – 0.53%, представляващи 7 779 броя поименни акции;

За община Свищов – 1.22%, представляващи 17 863 броя поименни акции;

За община Стражица – 0.46%, представляващи 6 708 броя поименни акции;

За община Сухиндол – 0.10%, представляващи 1 467 броя поименни акции.

В състава на собствения капитал освен регистрирания основен капитал са включени и:

- Резерв от последващи оценки на ДМА в размер на 5 644 х. лв.
- Други резерви в размер на 1 426 х. лв., формирани при регистрация на търговското дружество;
- Общи резерви в размер на 327 х. лв., формирани от финансовия резултат от предходни години;
- Загуба от 1 419 х. лв. от предходни отчетни периоди;
- Печалба 195 х. лв. за отчетната година;

Привлечения капитал е формиран от:

а) Провизии и сходни задължения, формирани от:

- Провизии за пенсии 1 155 х. лв.

б) Задължения:

б)1. Задължения към финансови предприятия

- до 1 година - 23 х. лв., представляващи лизинг на 2 автомобила;
- над 1 година - 2 806 х. лв., представляващи:

Остатък от главницата към 31.12.2023 г., в размер на 2 800 х. лв. от **Инвестиционен кредит за финансиране на строително – монтажни работи /СМР/**, във връзка с изпълнение на Договор за строителство от 03.05.2019 г., сключен между дружеството, като възложител, и "Билдинг Комфорт" ЕООД, ЕИК 202372115, като изпълнител, за обект: „Изграждане на нов болничен корпус към База I на МОБАЛ „Д-р СТЕФАН ЧЕРКЕЗОВ“ АД по АОП 00052-2019-0001, както и за закупуване на апаратура и оборудване за нуждите на дружеството. Финансовата институция е Банка ДСК, като кредитът е предоставен за срок от 120 месеца и крайният срок за погасяването на всички дължими по Договора суми (главница, лихви, разноски и др.) е 07.12.2030 г. През отчетния период кредитът е усвоен изцяло и са изплатени 400 х. лв. главница и 114 х. лв. лихви и такси.

Дългосрочната част на финансовия лизинг на два автомобила – 6 х. лв.

б)2. Задължения към доставчици, в т.ч.:

- до 1 година - 537 х. лв., просрочени задължения няма. В сравнение с 2022 г. г. този вид задължения са повече с 237 х. лв.

Налице е трайна тенденция за намаляване на задълженията към доставчици и недопускане на просрочени задължения.

№	Вид разход	2023 г.		2022 г.		2021 г.	
		Общо	В т.ч. Просрочени	Общо	В т.ч. Просрочени	Задължение	В т.ч. Просрочени
1	Хранене	64	0	32	**0**	**51**	**0**
2	Медикаменти	325	0	99	**0**	**990**	**0**
2.1	Лекарства	135	0	59	0	457	0
2.2	Мед. консумативи	190	0	39	0	530	0
2.3	Кръв, кръвни продукти	0	0	1	0	3	0
3	Материали, горива и ел. енергия	58	0	112	**0**	**80**	**0**
3.1	Вода, горива, енергия	53	0	112	0	70	0
3.2	Други материали	5	0	0	0	10	0
4	Външни услуги	74	0	55	**0**	**142**	**0**
4.1	Поддръжка и ремонт на хардуер и софтуер	28	0	6	0	47	0
4.2	Разходи за унищожаване на опасни отпадъци	3	0	4	0	25	0
4.3	Разходи за охрана	0	0	0	0	1	0
4.4	Външни лабораторни услуги и наем на апаратура	4	0	5	0	30	0
4.5	Други външни услуги	39	0	40	0	39	0
5	Други разходи	4	0	1	**0**	**13**	**0**
6	Придобиване на ДА	12	0	1	**0**	**63**	**0**
	Общо:	**537**	**0**	**300**	**0**	**1339**	**0**

б)3. Други задължения – 5 746 х. лв., в т.ч.

- до 1 година - 3 946 х. лв., вкл.:

= към персонала – 2 879 х. лв. Това са възнагражденията, които се изплащат през следващия отчетен период и начислените като задължение неизползвани платени отпуски, които към 31.12.2023 г. са 1 407 х. лв.(към 31.12.2022 г – 1 230 х. лв.), на лице е увеличение със 177 х. лв.

= осигурителни задължения – 747 х. лв., възникват на база предходните задължения

= данъчни задължения - 86 х. лв., вкл.:

- ДДС, в размер на 10 х. лв.,
- ДОД , съгл. ЗОДФЛ - 75 х. лв.,
- други данъчни задължения – 1 х. лв.

= други – 234 х. лв. – гаранции, внесени, съгласно договори, сключени по реда на ЗОП.

- над 1 година – 1 800 х. лв., вкл. сумите, получени от Министерството на здравеопазването за капиталови разходи за следните обекти:

- ✓ „Комплексна доставка на апаратура за оборудване на централна стерилизационна станция" – 1 000 х. лв.
- ✓ "Създаване на собствено перално звено и закупуване на оборудване за пране, сушене и гладене" - 150 х. лв.
- ✓ „Създаване на помещение за стерилизация" - 270 х. лв. и
- ✓ „Ремонт в Детско отделение - интензивен сектор"- 80 х. лв.
- ✓ Изграждане на нова пътна връзка на УПИ I, кв.136 по ЗРП на гр.Велико Търново, ул.. „Ниш" – 180 х.лв.
- ✓ Изграждане на болнично вертолетно летище – 120 х. лв.

Сумата трябва бъде отнесена в състава на регистрирания капитал съгл. Разпоредби от Закона за лечебните заведени и Закона за държавния бюджет на Р. България (за съответната година), след решение на Общото събрание на акционерите на болницата.

в) приходи за бъдещи периоди и финансирания 787 х. лв.

Общо привлечен капитал в размер на 11 054 х. лв.

Активите по баланса са формирани както следва:

- ***Нетекущи (дълготрайни) активи 25 830 х. лв.***

В техния състав влизат:

1. Нематериални активи (програмни продукти и други нематериални ДА) – 24 х. лв.
2. Дълготрайни материални активи – както следва:

Дълготрайни активи (балансова стойност)	31.12.2023 г. х. лв.	31.12.2022 г. х. лв.	Изменение х. лв.	Изменение %
Земи	2 848	2 848	0	0
Сгради	9 974	10 084	-110	-1
Машини и оборудване	6 764	7 843	-1 079	-14
Съоръжения	0	0	0	0
Транспортни средства	150	181	-31	-17
Стопански инвентар	382	404	-22	-5
Други ДМА	3 833	3 918	-85	-2
Разходи за придобиване на ДМА	5	17	-12	-71
Общо :	**23 956**	**25 295**	**-1 339**	**-5**

Придобитите през годината дълготрайни активи са на обща стойност **874 х. лв**.

За Машини, съоръжения, апаратура – 573 х. лв.;

За Стопански инвентар – 14 х. лв.;

За Други ДМА – 260 х. .;

За нематериални ДА – 27 х. лв.

Според източниците на финансиране, придобитите активи се делят на:

- **придобити със собствени средства – 295 х. лв.**

Подробна информация за придобитите ДА през 2023 година със собствени средства е показана в следващата таблица:

Наименование	Дата на придобиване и/или във. в експлоатация	Стойност
I. Машини, съоръжения, оборудване		**200 576.91**
Кугел Siemens Polimobil; 01215 S02, 01240 S66/увел. 16.06,05.07/	5.7.2023	1 685.00
Ехограф Vivid S6; №4076VS6/09.2012 г.-трансдюсер	28.4.2023	9 840.00

Ехограф с доплер Philips Ultrasound Affiniti 50 G -увел. 01.05.23	1.5.2023	3 804.00
Видеогастроскоп Olympus GIF-Q160; 2101477-увелич.	2.5.2023	14 220.00
Диг. графично-скопичен рентг. Апарат Opera T30-увел. м.05.2023	15.5.2023	19 440.00
Диг. ехографска с-ма My Lab 50 Gold, Esaote S.p.A-увел. м.03.2023	15.3.2023	2 832.00
Апарат рентг. дигит. моб. Shimadzu,№0162S61603 -увел.06;07.23	5.7.2023	1 685.00
Пейсмейкър Biotronik Reocor Adapt S; 61314273	12.1.2023	4 200.00
Анализатор хематолог. g-Cell; 300000293	13.2.2023	11 400.00
Сървър Dell PowerEdge R450; C4CN7W3	20.2.2023	18 000.00
Холтер Gima TLC6000; 22050300080	22.3.2023	4 620.00
Климатик Samsung AR12 TXH KT	7.4.2023	929.00
Детектор дигитален Mars за рентг. ап.Mobilelfin; FV36Z011T109230067X	1.6.2023	30 000.00
Климатик NEO 2 бр.	21.6.2023	1 598.00
Климатик Sang	3.7.2023	799.99
Климатик Neo	5.7.2023	799.00
Климатик TCL 2 бр.	24.7.2023	2 090.88
Станция за хист. материали Workstation 140; 233108036	14.8.2023	66 828.00
Косачка Stihl FS361 C-EM	21.8.2023	1 699.00
Климатик Neo ACI-1271 IT	6.10.2023	911.04
Климатик Sang 2 бр.	3.11.2023	3 196.00
II. Стопански инвентар		**2 480.64**
Носилка	10.11.2023	963.30
Носилка	21.12.2023	1 517.34
III. Други ДМА		**64 638.74**
Инсталация интернет и TV-увел.-01.12.2023	1.12.2023	8 227.20
Приспособление за трансфер на пациенти	4.8.2023	1 200.00
Приспособление за трансфер на пациенти	4.8.2023	1 200.00
Инсталация пожароизвестителна	4.10.2023	9 516.60
Кабина AL дограма /каса I етаж/	13.11.2023	2 075.00

Пътна връзка за ново Спешно отделение-/208105,57; М3-179135,63; със собств. Ср.-28969,94/	28.11.2023	28 969.94
Инсталация медицински газове и панели - Отд. по педиатрия	1.12.2023	13 450.00
IV. Придобити нематериални ДА		
Софтуер /за сървър Del PowerEdge R450/	20.2.2023	**26 870.40**

- **придобити с дарения – 389 х. лв.**

Наименование	Дата на придобиване и/или въвеждане в експлоатация	Отчетна стойност
I. Машини, съоръжения, оборудване		**361 618.91**
Баня водна Advantage-Lab 5 л; 2 бр.	7.1.2023	2 028.00
Веноскоп AccuVein-дарение Лайънс Клуб ВТ-Царевец	2.5.2023	11 995.20
Маса операционна Benq Dr.Maxx с ортоп. екстензия TED07-дар. ГЛОБАЛМЕД С	10.5.2023	9 527.29
Лампа за фототерапия Bililed Maxi+; BXP-15793-002- Лайънс клуб ВТ Янтар	28.6.2023	4 500.00
Компютърна конфигурация - Зонта клуб ВТ	26.9.2023	1 713.40
Монитор пациентен Jumper - Зонта клуб ВТ	26.9.2023	1 704.00
Помпа инфузионна SP2 2 бр. Зонта клуб ВТ	26.9.2023	3 024.00
Монитор фетален Jumper- 2 бр. Зонта клуб ВТ	26.9.2023	3 960.00
Машина подопочистваща Karcher B 50 W Bp D 51; 2 бр. АХУ	20.10.2023	24 118.02
Монитор пациентен Nihon Kohden Vismo PVM-4763;2 бр. - Българската Коледа	26.10.2023	18 000.00
Ехограф Mindray Consona N7; LR1-Българската Коледа	2.11.2023	41 928.00
Климатик General 6 бр. АХУ	21.11.2023	9 114.00
Компютър PSM171123BA231L, монитор Dell .AN9W 6 бр. АХУ	21.11.2023	8 796.00
Компютър преносим Acer Aspire 3, NXK6SEX00E АХУ	21.11.2023	1 299.00
Копирна машина Konika Minolta Bizhub 227, АХУ	21.11.2023	5 280.00
Ехограф дигитален SonoScape 3 бр. АХУ	22.11.2023	50 040.00
ЕКГ Schiller Cardiovit AT-1 G;1070.009047 3 бр. - АХУ	22.11.2023	9 900.00
Помпа инфузионна Viltechmeda SP-12S Pro;A2R222295 12 бр. - АХУ	22.11.2023	23 400.00
Помпа волуметрична инфузионна Viltechmeda DF-12 M;DI20LHMD524 - АХУ	22.11.2023	2 502.00
Стол за частичен масаж Habys Prestige-Reh - АХУ	22.11.2023	1 980.00
Баня водна Advantage-Lab 5 л; 2 бр.	7.1.2023	2 028.00
Веноскоп AccuVein - Лайънс Клуб ВТ-Царевец	2.5.2023	11 995.20
Маса операционна Benq Dr.Maxx с ортоп. екстензия TED07-ГЛОБАЛМЕД С	10.5.2023	9 527.29
Автоклав Melag Vacuclave 123 Pro Class; - АХУ	22.11.2023	10 500.00
Анализатор хематалогичен Boule Medonic M32 - АХУ	29.11.2023	19 968.00
Спирометър ултразвуков Spirovit SP-1 G2 2 бр. - АХУ	11.12.2023	12 420.00
Кушетка терапевтична масажна Prestige M-S2.F0; 3 бр. - АХУ	11.12.2023	4 980.00
Лифт универсален пациентен за повдигане от седнало положение - АХУ	11.12.2023	4500.00

Монитор пациентен ZD120B; CCDN 19 бр. - АХУ	11.12.2023	58482.00
Авторефрактометър с кератометър Visuref 100;K8UJC7B - АХУ	12.12.2023	14400.00
Холтер Contec TLC 6000; 23070100053-СТАДА Б-я ЕООД	18.12.2023	1560.00
II. Стопански инвентар		**11 179.20**
Бюро ел. бяло 160х80 см - 4 бр. АХУ	3.10.2023	7339.20
Носилка за заразно болни - дарение	29.12.2023	3840.00
III. Други ДМА		**16 678.80**
Лампа Luvis S 200 Зонта клуб ВТ	26.9.2023	5 040.00
Пързалка Jumbo Сдружение Промяна в поколението	30.11.2023	3 002.40
Люлка двойна Сдружение Промяна в поколението	30.11.2023	1 512.00
Въртележка Сдружение Промяна в поколението	30.11.2023	1 274.40
Маса инструментална Mayo 3 бр. АХУ	11.12.2023	5 850.00

- **придобити с целево финансиране от МЗ – 179 х. лв.**

Наименование	Дата на придобиване и/или въвеждане в експлоатация	Отчетна стойност
I. Други ДМА		**179 135.63**
Пътна връзка за ново Спешно отделение- МЗ	28.11.2023	179 135.63

Инвестиции, налични за продажба – 275 х. лв.

	31.12.2023 год. х. лв.	31.12.2022 год. х. лв.
"Медицински център АРКУС" АД	270	270
ДКЦ „Д-р Ст. Черкезов” ЕООД	5	5
Общо	**275**	**275**

Дружеството притежава обикновени поименни акции в "Медицински център АРКУС" АД, които ръководството е класифицирало като дългосрочни, тъй като не смята да се освобождава от тях в обозримо бъдеще. Процентното участие на болницата в това дружество е 44.85%.

През месец януари 2011 г. болницата инвестира 5 х. лв. за учредяване на свое дъщерно дружество ДКЦ „Д-р Ст. Черкезов” ЕООД, придобивайки 100 % от капитала му. Целта на инвестицията е дъщерното дружество да извършва дейности, които са

извън предмета на дейност на болницата. През годината дружеството е получило дивиденти от своите инвестиции, в размер на 25 х. лв.

Активи по отсрочени данъци – 321 х. лв.

- Текущи активи 7 279 х .лв.

в т.ч.

Материални запаси - 685 х. лв.

Материални запаси	31.12.2023 г. х. лв.	31.12.2022 г. х. лв.	Изменение х. лв.	Изменение %
Медикаменти и мед. консумативи	620	805	-185	-22.98
Консумативи	14	16	-2	-12.50
Горивни материали	0	0	0	0.00
Резервни части	0	0	0	0.00
Други материали	49	46	3	6.52
Хранителни продукти	2	2	0	
Аванси	0	0	0	
Общо:	**685**	**869**	**-184**	**-21.17**

Краткосрочни вземания - 2 280 х. лв.

Краткосрочни вземания	31.12.2023 г. х. лв.	31.12.2022 г. х. лв.	Изменение х. лв.	Изменение %
Вземания от свързани и асоциирани предприятия	2	2	0	0.00
Вземания от клиенти	2 271	869	1402	161.33
в т.ч. вземане от РЗОК	2 125	752	1373	182.58
вземане от МЗ	96	60	36	60.00
От други клиенти	54	57	-3	-5.26
Съдебни вземания	7	43	-36	-83.72
Други вземания	5	5	0	0.00
Обезценка на други вземания	-5	-5	0	0.00
Общо:	**2 280**	**914**	**1366**	**149.45**

Към 31.12.2023 година дружеството е обезпечило задълженията, във връзка с предоставен от банка ДСК инвестиционен кредит с особен залог върху всички настоящи и бъдещи вземания, произтичащи от сключените договори с НЗОК.

Размерът на краткосрочните вземания е увеличен с 1 366 х. лв. в сравнение с този към 31.12.2022 г. , поради авансово плащане от НЗОК на по-голямата част от дейността за м.12.2022 г., каквото през декември 2023 г. не е извършвано.

Останалата част от Вземанията от клиенти 54 х .лв. (57х. лв. за 2022 г) са вземания от други клиенти за извършени медицински услуги, кръвни продукти, наеми и др. Просрочените задължения към МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов" АД са сведени до около 15 х. лв., като са предприети действия за събирането им по съдебен път.

Като съдебни вземания в отчета са посочени претендирани суми и платени разноски по дела, които е много вероятно да бъдат получени в обозримо бъдеще.

Парични средства	**4 314 х. лв.**
Разходи за бъдещи периоди	**32 х. лв.**

3.Оценка на елементите на Отчета за приходи и разходи

3.1 Приходи

През 2023 година **МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов" АД** е реализирало приходи в размер на **30 977 х. лв**., разпределени както следва:

3.1.1 Приходи от продажба на услуги	27 160 х. лв.
3.1.2 Други приходи	688 х .лв.
3.1.3 Приходи от финансиране за дейността	3 028 х. лв.
3.1.4 Финансови приходи	101 х. лв.

Видове приходи за 2023 и 2022 години и тяхното изменение:

Наименование на приходите	Сума (хил. лв.)			
	2023	2022	х. лв.	%
а	1	2	2022-2021	
А. Приходи от обичайната дейност				
I. Нетни приходи от продажба на:				
1. Продукция				
2. Стоки				
3. Материали				
4. Услуги	27 160	24 373	2 787	11.43

4.1 Приходи по договор с НЗОК	25 560	22 989	2 571	11.18
-> Медицински изделия, платими изцяло или частично от НЗОК	152	114	38	33.33
-> Извънболнична дейност - ВСД	188	164	24	14.63
-> Клинични процедури	1 121	995	126	12.66
-> Амбулаторни процедури	2 054	1 564	490	31.33
-> Клин.пътеки	21 793	18 026	3 767	20.90
в т.ч. за НУР		136		
-> Мед.услуги на соц.слаби	72	68	4	5.88
-> Съгласно Методика за финансиране осигуряване на медицински персонал в ЛЗ, изпълнители на БМП	180			
-> за стимулиране на персонала, ангажиран в борбата срещу COVID-19	0	2 058	-2 058	-100.00
4.2 Потребителска такса	141	130	11	8.46
4.3 Приходи от платени медицински услуги	1 459	1 254	205	16.35
5. Други приходи	688	1 100	-412	-37.45
5.1 Приходи от наеми	187	144	43	29.86
5.2 Приходи от дарения	55	565	-510	-90.27
5.3 Други	446	391	55	14.07
5.4 Приходи от продажба на ДА	0	0	0	0.00
Общо за група I	**27 848**	**25 473**	**2 375**	**9.32**
II. Приходи от финансирания	**3 028**	**2 382**	**646**	**27.12**
в т. ч. от МЗ, съгл. Наредба №3 за финансиране на медицински дейности, извън обхвата на здравното осигуряване	2 761	1 696	1 065	62.79
ТЕЛК	181	164	17	10.37
Спешни мед. дейности	1 526	1 165	361	30.99
Осигуряване на дейността за поддържане готовността на клиники/отделения по инфекциозни болести за извършване на медицински дейности при епидемично разпространение на заразни болести	364	367	-3	-0.82
Поддържане готовността за оказване на медицинска помощ при извънредни ситуации, аварии и катастрофи, вкл. основно за осигуряване на трудови възнаграждения на персонала и на оперативни разходи за снабдяване с електрическа и/или топлинна енергия и/или с природен газ и за водоснабдяване	690			
За НППМДЗ 2021-2030	47	46	1	
За трансплантации	13	22	-9	
За ОМП	1	1	0	

Финансиране - лекарства и консумативи за Ковид-19	23	0	23	
Поддържане и подобряване мат-техн. Обезпеченост и капацитета от мед. специалисти и помощен персонал в съществуващо отделение по съдебна медицина	19	19	0	
поддържане готовност оказване на мед .помощ през периода на ИЕО, поради епидемично разпространение на COVID-19,чрез гарантиране провеждането на кислородо-лечение на всички нуждаещи се пациенти	0	131	-131	
Национална програма за насърчаване на донорството и подпомагане на трансплантацията в РБ	38	19	19	
Финансиране НПЗХУ	5	0	5	
МЗ финансиране за ДМА	65	45	20	44.44
компенсация за ел. енергия	56	403	-347	-86.10
III. Финансови приходи	**101**	**34**	**67**	**197.06**
Б. Общо приходи от дейността (I+II+III)	**30 977**	**27 889**	**3 088**	**11.07**

Данните показват увеличение на приходите от НЗОК през 2023 година с 2 571 х. лв. (11.18 %) в сравнение с 2022 г. Това е резултатната величина от увеличения обем на лечебната дейност и увеличените цени на услугите, заплащани от НЗОК, в размер на 4 629 х. лв. и средствата, изплатени през 2022 г. за стимулиране на персонала, ангажиран в борбата срещу COVID-19, каквито през 2023 г. не са изплащани.

Запазва се тенденцията от 2022 и 2021 години на увеличаване приходите от платени медицински услуги.

Във връзка с намаляване на разпространението на COVID-19 намаляват приходите от дарения, респ. и Други приходи са по-малко с 412 х. лв. (37.45%).

Отчетените приходи от финансирания са повече с 646 х. лв. (27.12%)

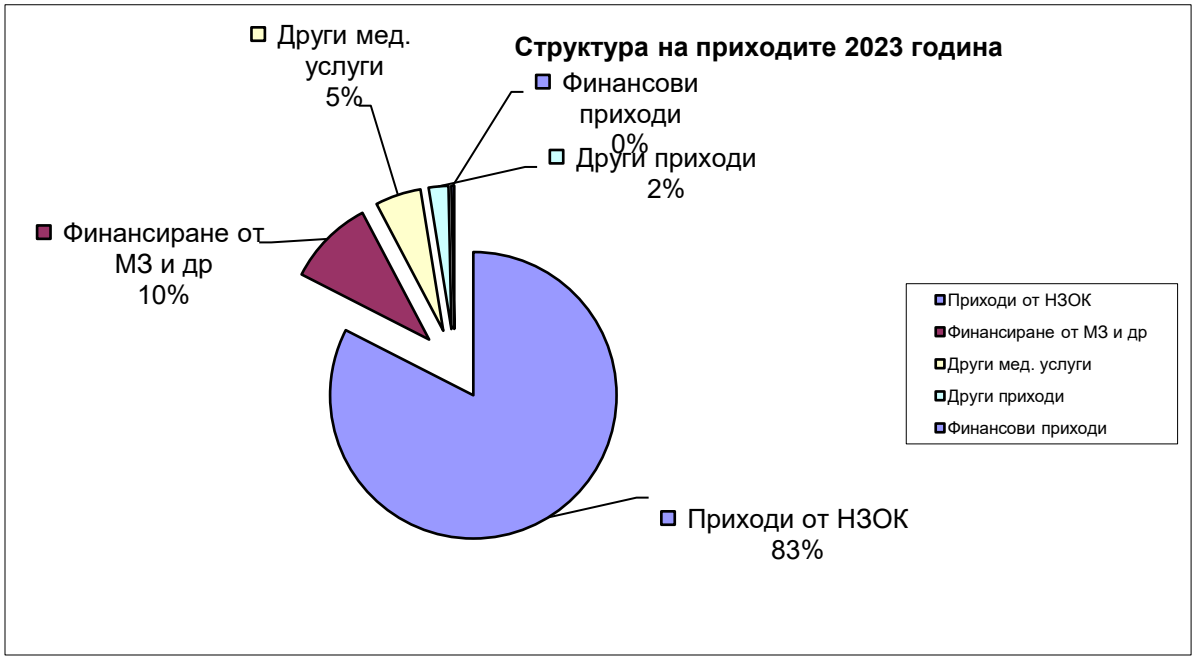
Общо приходи са увеличени с 3 088 х. лв. (11.07%)

Структура на приходите:

И през 2023 година основен дял от всички приходи на здравното заведение заемат приходите от договори със НЗОК – 83% (2022 г. – 82%, 2021 г. – 80%, 2020г. – 78%), като относителния им дял от общите приходи бележи увеличение през последните три години. На второ място са приходите от финансирания – 10% (2022 г. – 9%, 2021 г. – 10%, 2020 г. – 12%).На трето място са приходите от платени

медицински услуги, в т.ч. от потребителски такси - 5%. На четвърто място са други приходи – 2% (2022 г. – 5%).

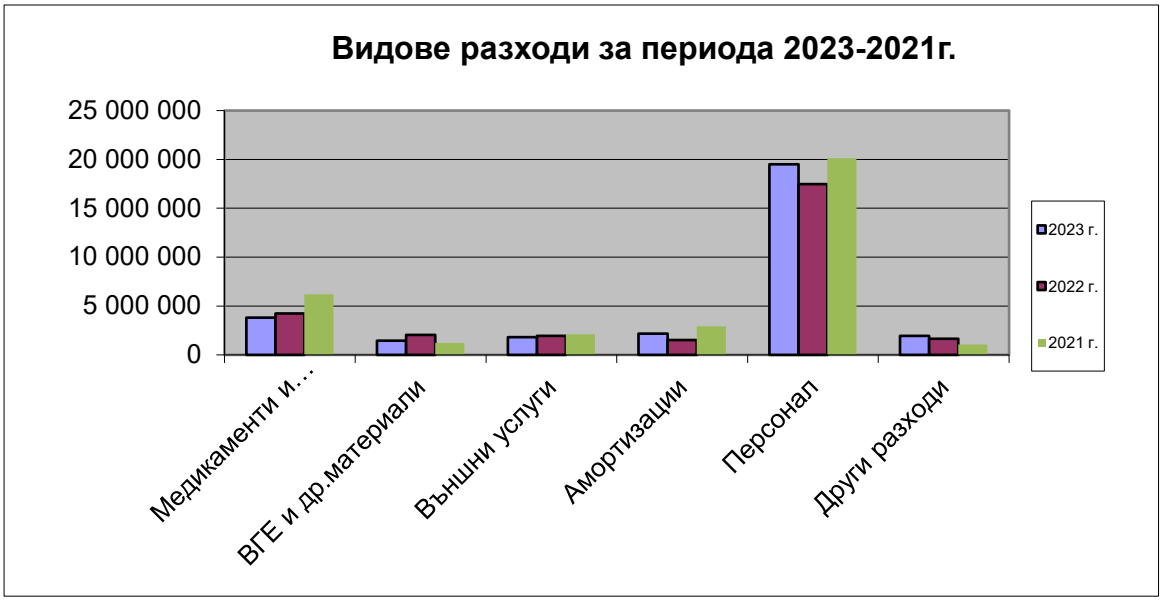
Финансовите приходи са под 1%.

3.2 Разходи за дейността на дружеството за 2023 и 2022години по видове и тяхното изменение:

Наименование на разходите	Сума (хил. лв.)		Изменение	
	2023	2022	х. лв.	%
а	1	2	2023-2022	
1. Разходи за материали	**5 275**	**6 258**	**-983**	**-15.71**
1.1 Храна (2022 г. – разходът е отчитан в Други разходи)	**261**	**2**	**259**	
1.2 Медикаменти, мед. изделия и консумативи	**3 819**	**4 223**	**-404**	**-9.57**
1.2.1 Лекарства	**1 836**	**2 310**	**-474**	**-20.52**
1.2.2 Мед. консумативи	**1 982**	**1 903**	**79**	**4.15**
1.2.3 Кръв, кръвни продукти	**1**	**10**	**-9**	**-90.00**
1.3 Материали, вода, горива и ел. енергия	**1 195**	**2 033**	**-838**	**-41.22**
1.3.1 Вода, горива и ел. енергия	**822**	**1 490**	**-668**	**-44.83**

1.3.2 Други материали	**373**	**543**	**-170**	**-31.31**
2. Външни услуги	**1 815**	**1 928**	**-113**	**-5.86**
2.1 Разходи за опасни болн. отпадъци	**44**	**117**	**-73**	**-62.39**
2.2 Разходи за охрана	**5**	**46**	**-41**	**-89.13**
2.3 Храна лежащо болни	**395**	**362**	**33**	**9.12**
2.4 Външни лаб. услуги и наем апаратура	**90**	**89**	**1**	**1.12**
2.5 Разходи за поддръжка и ремонт на хардуер и софтуер	**521**	**473**	**48**	**10.15**
2.6 Други външни услуги	**716**	**791**	**-75**	**-9.48**
2.7 Текущ ремонт	**44**	**50**	**-6**	**-12.00**
3. Разходи за амортизации	**2 178**	**1 504**	**674**	**44.81**
4. Разходи за заплати	**16 614**	**14 842**	**1 772**	**11.94**
4.1. Разходи за заплати по ТПО	**16 163**	**14 436**	**1 727**	**11.96**
4.2 Други възнаграждения и плащания за персонала	**451**	**406**	45	11.08
5. Разходи за осигурителни вноски	**2 888**	**2 636**	**252**	**9.56**
6. Други разходи	**1 930**	**1 642**	**288**	**17.54**
в т.ч. балансова стойност на продадени активи	**32**	**30**	**2**	6.67
в т.ч. провизии	**1414**	**1126**	**288**	25.58
I .ОБЩО РАЗХОДИ /по икономически елементи/	**30 700**	**28 810**	**1 890**	**6.56**
1. Разходи за лихви	117	43	74	172.09
4. Други разходи по финансови операции	13	18	-5	-27.78
II. Финансови разходи	**130**	**61**	**69**	**113.11**
Б. Общо разходи за дейността (I+II)	**30 830**	**28 871**	**1 959**	**6.79**

Структура на разходите:

Най-голям относителен дял заемат разходите за персонала (заплати и осигурителни вноски): 2023 г. – 64%, 2022 г. – 61%, 2021 г. – 60%, 2020 г. – 58%, 2019 г. - 63%, 2018 – 59%, 2017 г. – 56%, 2016 г. -55%, следвани от тези за материали: 2023 – 17%, 2022 г. – 21%, 2021 г. – 22.34%, 2020 г. – 22.11%, 2019 г. – 25%, 2018 – 30%, 2017 г. – 32%, 2016 г. – 30%. Продължава тенденцията за увеличаване на относителния

дял на разходите за персонала и намаляване на относителния дял на разходите за материали.

3.2.1 Разходи за персонала

За отчетния период разходите за персонала представляват 65% от приходите от лечебна дейност (приходи от мед. услуги и финансиране от МЗ), 76% от приходите по договори с НЗОК. Относителния дял на разходите за персонала спрямо приходите по договори с НЗОК за болнична помощ се увеличава и формира трайна тенденция.

	Фактически разход х. лв.			Относителен дял %			Изменение х. лв.	
	2023 г.	2022 г.	2021 г.	2023 г.	2022 г.	2021 г.	2023-2022	2022-2021
Приходи от лечебна дейност(приходи от НЗОК, мед. услуги и фин-не МЗ за дейност)	30 062	26 307	31 271				3 755	-4 964
Разходи за персонала	19 502	17 478	20 806	64.87%	66.44%	66.53%	2 024	-3 328
в т.ч. възнаграждения	16 163	14 842	17 094	53.77%	56.42%	54.66%	1 321	-2 252

Структурата на разходите за възнаграждения на персонала (фактически изплатени РЗ на персонала) по трудово-правни отношения (ТПО) за последните три години, е следната:

Елементи на РЗ	абсолютна сума х .лв.			Относителен дял %			Изменение	
	2023 г.	2022 г.	2021 г.	2023 г.	2022 г.	2021 г.	2023-2022	2022-2010
1. Отработена заплата, прослужено време, платен отпуск	10258	8135	7480	60%	53%	44%	2123	655

2.Доплащания, свързани с КТ, НСОРЗ, ВПРЗ	848	637	585	5%	4%	3%	211	52
3. Извънреден труд	785	653	650	5%	4%	4%	132	3
4.ДМС	3573	2538	2074	21%	17%	12%	1035	464
5.Доплащане (% от платените мед .услуги)	1336	979	972	8%	6%	6%	357	7
6. Доплащане до ОКТД	0	216	0	0%	1%	0%	-216	216
7. За работещи на първа линия	0	1707	4946	0%	11%	29%	-1707	-3239
8.Обезщетения	340	476	332	2%	3%	2%	-136	144
Възнаграждения за персонала по ТПО (фактически изплатени)	17140	15341	17039	100%	100%	100%	1799	-1698

Финансовото състояние на дружеството позволи от 1.09.2023 година да бъдат увеличени основните работни заплати на персонала с 20%. Средната брутна РЗ за 2023 г. е 2214 лв. (2022 г. е 1 917 лв., 2021 г. - 2 145 лв.) Ръстът на увеличение в срв. с 2022 г. на средната брутна РЗ е 15.51%.

Размерът на средната брутна РЗ по категории персонал, за последните три години е представен, както следва:

Категория персонал	**01.01.- 31.12.2023г**	**01.01.- 31.12.2022г**	**01.01.- 31.12.2021г**
Висш медицински	4 061.80	3 256.51	3 466.71
Висш немедицински	2 196.00	1 929.03	2 129.45
Специалисти по здравни грижи	2 172.91	1 870.90	2 134.44
Друг персонал	1 312.62	1 203.68	1 331.17
Санитари	1 127.55	1 137.92	1 448.72
Средна брутна работна заплата за ЛЗ:	**2 213.96**	**1 916.66**	**2 144.87**

Ръст на Ср. Бр. РЗ % спрямо предходната година	**15.51**	**-10.64**	**33.78**

Данните показват трайна тенденция за увеличаване на разходите за персонала. Основните фактори са следните:

1. Ежегодното увеличение на МРЗ;
2. увеличен размер на доплащането, представляващо % от платените медицински услуги, в резултат на увеличението на този вид приходи
3. увеличен размер на заплащането за извънреден труд, в резултат на недостига на персонал.

Работните заплати, както и задължителните вноски за социално и здравно осигуряване са изплащани в срок, без забавяне.

3.2.2 Разходи за материали

Наименование на разходите	**Сума (хил. лв.)**		**Увеличение/намаление**	
	2023	**2022**	**х. лв.**	**%**
a	1	2	2023-2022	
1. Разходи за материали	**5 275**	**6 258**	**-983**	**-15.71**
1.1 Храна (ваучери) по Наредба 11 (през 2022 г. отчитан в Други разходи)	**261**	**2**	**259**	
1.2 Медикаменти, мед. изделия и консумативи	**3 819**	**4 223**	**-404**	**-9.57**
1.2.1 Лекарства	**1 836**	**2 310**	**-474**	**-20.52**
1.2.2 Мед. консумативи	**1 982**	**1 903**	**79**	**4.15**
1.2.3 Кръв, кръвни продукти	**1**	**10**	**-9**	**-90.00**
1.3 Материали, вода, горива и ел. енергия	**1 195**	**2 033**	**-838**	**-41.22**
1.3.1 Вода, горива и ел. енергия	**822**	**1 490**	**-668**	**-44.83**
1.3.2 Други материали	**373**	**543**	**-170**	**-31.31**

През 2023 година разходите за материали са намалени спрямо 2022 г. с 983 х. лв. или с 16 %. Намаление е отчетено за разходи за лекарства, вода, горива, енергия и други материали.

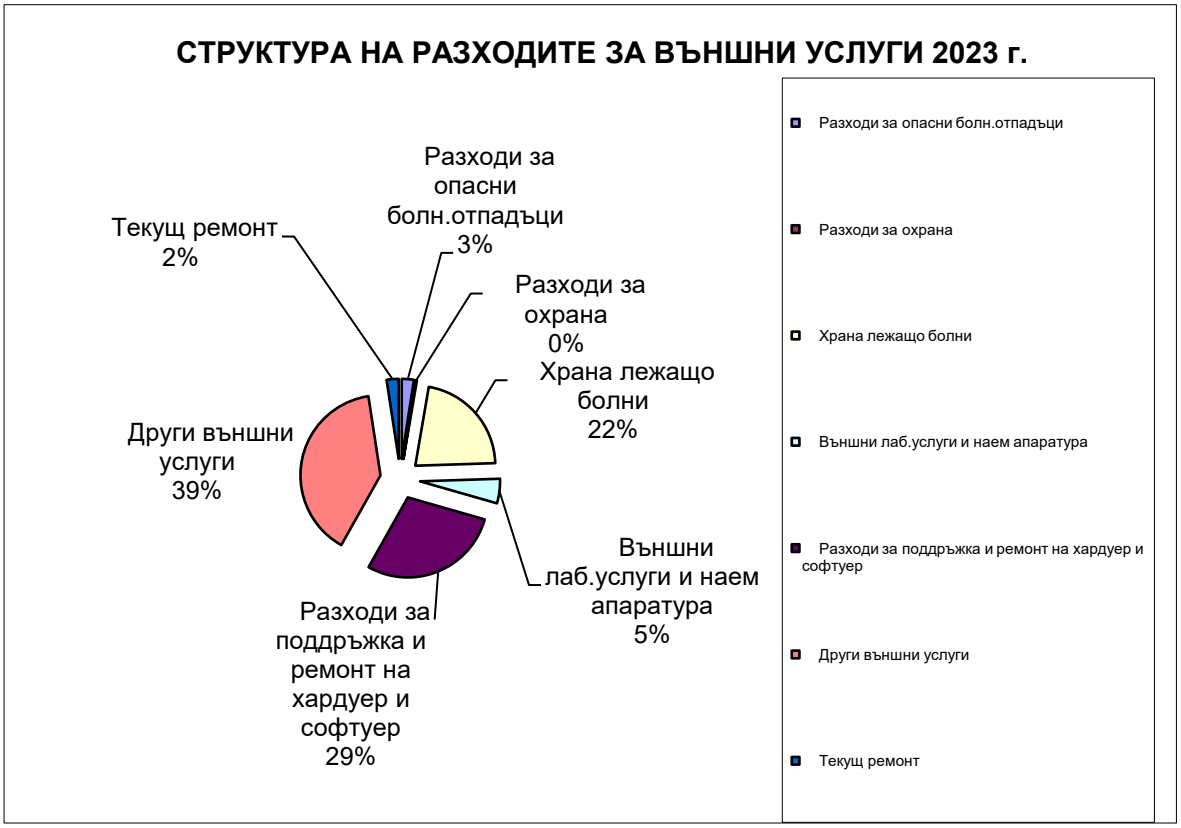
Най- голям дял имат разходите за медикаменти и медицински консуматив, които представляват 72% от разходите за материали.

3.2.3 Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги са намалени със 113 х. лв. или с 5.86%. Относителния им дял от общите разходи се запазва на 6%.

Наименование на разходите	Сума (хил. лв.)		Увеличение/намаление	
	2023	2022	х. лв.	%
а	1	2	2023-2022	
2. Външни услуги	**1 815**	**1 928**	**-113**	**-5.86**
2.1 Разходи за опасни болнични отпадъци	**44**	**117**	**-73**	**-62.39**
2.2 Разходи за охрана	**5**	**46**	**-41**	**-89.13**
2.3 Храна лежащо болни	**395**	**362**	**33**	**9.12**
2.4 Външни лабораторни услуги и наем на апаратура	**90**	**89**	**1**	**1.12**
2.5 Разходи за поддръжка и ремонт на хардуер и софтуер	**521**	**473**	**48**	**10.15**
2.6 Други външни услуги	**716**	**791**	**-75**	**-9.48**
2.7 Текущ ремонт	**44**	**50**	**-6**	**-12.00**

3.2.4 Разходи за амортизации

Амортизациите на активите са начислявани, като последователно е прилаган линейният метод, на база полезния живот на активите, определен от ръководството на дружеството както следва:

Сгради масивни	100 години
Машини и оборудване	7 години
Автомобили	10 години
Стопански инвентар и други ДМА	12,5 години
Компютри	5 години
Програмни продукти	5 години

Прилаганите норми на амортизация са коригирани спрямо тези от предходната 2022 година, поради увеличения обем на приходите.

3.2.5 Други разходи

Наименование на разходите	Сума (хил. лв.)		Увеличение/намаление	
	2023	2022	х. лв.	%
а	1	2	2023-2022	
6. Други разходи	**1 642**	**1 060**	**582**	**54.91**
в т.ч. балансова стойност на продадени активи	30	24	6	25.00
в т.ч. провизии	1126	674	452	67.06
6.1 Предпазна храна	72	62	10	16.13
6.2 Командировки в Страната	7	7	0	0.00
6.3 Учебни НИ разходи и книги	0	0	0	
6.4 Глоби	0	0	0	
6.3 посрещане на гости и представителни	7	5	2	40.00
6.4 други неквалифицирани в другите пера	21	54	-33	-61.11
6.5 платени държавни, общински такси	6	7	-1	-14.29
6.6 платени съдебни такси	0	0	0	
6.7 ДДС	297	151	146	96.69
6.8 Данък недвижими имоти	33	33	0	0.00
6.9 платени други общински данъци	1	1	0	0.00
6.10 разходи за застраховки	42	42	0	0.00

3.3. Финансов резултат и анализ на основните фактори, които оказват влияние върху дейността на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД

Финансовия резултат на дружеството (след облагане с данъци) по години е както следва:

2014 г. – загуба 134 х. лв.

2015 г. – загуба 568 х. лв.

2016 г. – печалба 1 919 х. лв.

2017 г. – загуба 149 х. лв.

2018 г. – загуба 145 х. лв.

2019 г. – загуба 126 х. лв.

2020 г. – печалба 678 х. лв.

2021 г. – печалба 79 х. лв.

2022 г. – загуба 944 х. лв.

2023 г. – печалба 195 х. лв.

За 2023 година МОБАЛ „ Д-р Стефан Черкезов” АД реализира счетоводна печалба в размер на 195 х. лв.

Основни статистически и икономически показатели :

Показатели	2023 г.	2022 г.	Изменение 2023-2022	%
Брой преминали болни	17 040	15 522	1 518	10
Брой легло дни	76 429	72 658	3 771	5
Среден брой легла	350	370	-20	-5
Използваемост на леглата в %	59.83	53.80	6.03	11.21
Приходи на един преминал болен лв.	1 817.91	1 796.73	21.18	1.18
Разход на един преминал болен лв.	1 809.28	1 859.99	-50.71	-2.73
Стойност на един легло ден лв.	403.38	397.35	6.03	1.52
Стойност на лекарство ден лв.	24.02	31.79	-7.77	-24.44
Стойност на мед. консумативи за легло ден лв.	25.94	26.18	-0.24	-0.93
Стойност на един храно ден лв.	5.18	5.00	0.18	3.55
Стойност на разходи за персонала за един преминал болен лв.	255.16	240.56	14.60	6.07

Основните фактори, които оказват влияние върху дейността на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД , могат да бъдат представени в две групи:

Фактори, оказващи благоприятно влияние върху дейността:

- Болницата е с безспорен регионален авторитет и традиции и постигната висока конкурентноспособност. Утвърден диагностичен, лечебен и изследователски център;
- Осигурена комплексност в извършваните медицински услуги;
- Постигната обществена значимост при партньорство с неправителствен сектор, общините от област Велико Търново, Министерство на здравеопазването;
- Трето и второ ниво на компетентност на всички болнични структури, в съответствие с медицинските стандарти по практикуваните специалности;

- Утвърдена политика на въвеждане в практиката на съвременни високотехнологични методи на диагностика и лечение;
- Наличие на лекари-специалисти с дългогодишна практика и авторитет;
- Поддържан сграден фонд и апаратура в съответствие с изискванията на медицинските стандарти. Последователна и успешна инвестиционна политика;
- Висок процент на ангажирани с учебна и научна дейност персонал. Създаден капацитет за провеждане на клинични изпитвания;
- Налична отлична оценка на болницата и нейните структури за обучение на студенти и специализанти;
- Постигната добра тенденция във финансовите показатели. Балансиран относителен дял на трудовите възнаграждения при тренд на увеличение на същите.

Фактори, които оказват негативно влияние върху дейността на лечебното заведение:

- Периодична промяна на нормативната уредба;
- Периодична промяна в начина на финансиране на дейността на ЛЗ от НЗОК;
- Недофинансирането на някои клинични пътеки и дейности:

  - интензивното лечение, при което средствата, които се изплащат покриват не повече от 50% от фактически извършените разходи.

  - независимо от тежестта на заболяването и от престоя в болницата, НЗОК заплаща една и съща цена;

  - клиничните изследванията, включени в алгоритмите на клиничните пътеки. В някои случаи тези изследвания се оказват ненужни, но се извършват и отчитат, за да бъде заплатена дейността за съответната клинична пътека.

  - Недофинансирането на спешната медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, които не са хоспитализирани в същото лечебно заведение и медицинската експертиза, осъществявана от ТЕЛК.

  - Увеличаване на броя на пациентите в тежко и критично състояние, респективно и разходите за лечението им.

  - Наличие на структури, чиято дейност е икономически неефективна – Съдебна медицина, ТЕЛК , ОТХ и др.;
- Недостатъчно развита маркетингова дейност;
- Липса на алтернативни финансови източници;
- Застаряване на персонала;
- Финансов недостиг за самостоятелно обновяване на медицинското обзавеждане и оборудване

Въпреки тези обективни обстоятелства, за да съществува на пазара на медицинските услуги дружеството е длъжно да поддържа високо качество на медицинските услуги и да изпълнява задължителните медицински стандарти към клиничните пътеки и процедури. Освен това като най-голямото лечебно заведение на територията на Великотърновска област приема пациенти в тежко или спешно състояние, изискващо продължително лечение, което поглъща значителен финансов ресурс.

Финансовите рискове, включващи: ефектите от промяната на валутните курсове, лихвените проценти на търговските и банковите кредити, залози срещу вземания и кредитни периоди предоставяни от доставчици и на клиенти могат да оказват различно въздействие върху дейността на дружеството.

Риск от курсови разлики - Дейността на дружеството се осъществява изцяло в България и понастоящем не е изложена на риск от курсови разлики.

Лихви по търговски и банкови кредити – През 2020 година дружеството сключва договор за инвестиционен кредит, предоставен от банка ДСК за финансиране на строително – монтажни работи /СМР/ на стойност 3 600 х.лв., във връзка с реализация на проект „Изграждане на нов болничен корпус на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД“. Чрез кредита се финансират до 100% от довършителните работи (етап 2) и част от оборудването с необходимата апаратура и стопански инвентар. Параметри на кредита:

- Лихва: 1%, образувана от 1м EURIBOR плюс договорена надбавка за риск в размер на1%, но не по-ниско от 1%. От 1.07.2023 г.
- Срок на кредита: Общ срок 120 месеца. Срок за усвояване 12 месеца. Срок за погасяване 108 месеца.
- Такси и комисионни: Такса управление 0.15%, дължима ежегодно върху размера на усвоената и непогасена част от кредита. Такса ангажимент – няма. Такса за предсрочно погасяване - без такса за предсрочно погасяване със собствени средства, в останалите случаи се дължи такса в размер на 3%;
- Обезпечение – Особен залог на настоящи и бъдещи вземания, произтичащи от всички сключени понастоящем и сключвани в бъдеще договори, приложения и допълнителни споразумения към тях с НЗОК

Кредитът е усвоен изцяло и през отчетния период е платена главница в размер на 400 х. лв. и лихви и такси 46 х. лв. Към 31.12.2023 г. остатъкът по главницата е 2 800 х. лв.

Кредитни рискове - Дружеството не предоставя кредитни периоди на клиентите си. От своя страна дружеството ползва кредитни периоди в рамките на различен срок на отложено плащане, предоставени му от неговите доставчици.

Ликвидност - Ръководството на дружеството поддържа достатъчно свободни парични наличности с цел осигуряване на постоянна ликвидност.

Съществени събития, настъпили по време на съставяне на годишния счетоводен отчет:

а) по време на съставянето на финансовия отчет на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД не са настъпили коригиращи събития:

б) по време на съставянето на с финансовия отчет на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ не са настъпили други не коригиращи събития. Предвид характера на дейността на болницата и лисата на специални ограничения в сектора на основната ни дейност, не очакваме продължаващия военен конфликт между Русия и Украйна да повлияе негативно на принципа-предположение за действащо предприятие. На този етап не могат да бъдат предвидени точно всички последици от това.

Болницата оперира изцяло в региона на гр. Велико Търново. Не извършва дейности в регионите на Русия, Беларус или Украйна, които пряко да бъдат засегнати от конфликта. Няма доставчици и/или клиенти от тези държави. Не очакваме конфликта да повлияе пряко на оценките на нашите активи и пасиви през следващия отчетен период.

Възможни са непреки ефекти - потенциални колебания в цените на стоките, цените на енергията, валутните курсове, недостиг на доставки, инфлация и други подобни. Количествена оценка на потенциалния ефект не е практически възможна на този етап, тъй като събитията се развиват на ежедневна база. Ръководството на болницата постоянно следи ситуацията и работи в тясно сътрудничество с Министерството на здравеопазването и другите държавни институции. Предприемат се действия според конкретната ситуация в момента.

Събития, настъпили след датата на изготвянето на финансовия отчет:

След датата на изготвянето на финансовия отчет на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД не са настъпили съществени събития.

Предвижданото развитие на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД през 2024 година – дружеството ще запази без съществена промяна мащаба и характера на дейността си.

Дейност в областта на научните изследвания и проучвания – през 2023 година характера на дружеството не изисква провеждане на научни изследвания и проучвания.

Клонове – Дружеството няма клонове.

Използвани финансови инструменти – характера на дейността на дружеството не предполага използването на финансови инструменти.

Информация по чл.187 и 247 от ТЗ (за АД)

Придобити/ притежавани собствени акции

През годината дружеството не е придобивало и към 31.12.2023 г. не притежава собствени акции.

Записания капитал е представен по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация. Към 31.12.2023 година капиталът на дружеството е **14 660 050 лв.**, разпределен в 1 466 005 броя акции, всяка с номинална стойност 10 лева.

Капиталът е разпределен както следва:

За Държавата – 92.22 %, представляващи 1 351 884 броя поименни акции;

За община Велико Търново- 2.33 %, представляващи 34 120 броя поименни акции;

За община Горна Оряховица – 1.42%, представляващи 20 891 броя поименни акции;

За община Елена – 0.33%, представляващи 4 914 броя поименни акции;

За община Златарица – 0.15%, представляващи 2 166 броя поименни акции;

За община Лясковец – 0.42%, представляващи 6 195 броя поименни акции;

За община Павликени – 0.82%, представляващи 12 018 броя поименни акции,;

За община Полски Тръмбеш – 0.53%, представляващи 7 779 броя поименни акции;

За община Свищов – 1.22%, представляващи 17 863 броя поименни акции;

За община Стражица – 0.46%, представляващи 6 708 броя поименни акции;

За община Сухиндол – 0.10%, представляващи 1 467 броя поименни акции.

- Акции, запазени за издаване под опция или по договори за продажба, включително и условията и размера на акциите – няма такива.

Към 31.12.2023 г. дружеството е с едностепенна система на управление със Съвет на директорите (СД) от трима на брой членове. Дружеството се представлява и управлява от Изпълнителния директор.

През 2023 година са проведени 23 заседания на СД.

Възнаграждения, получени общо през годината от членовете на съветите – общо 215 х. лв.

Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на съветите през годината акции и облигации на дружеството – няма такива.

Права на членовете на съветите да придобиват акции и облигации на дружеството – няма такива

Участие на членовете на съветите в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници, притежаването на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участието им в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети – няма такива.

Договори, сключени през годината от членове на съвета на директорите (или свързани с тях лица), които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия – няма такива;

4. Планирана стопанска политика

Визията, целите и задачите на лечебното заведение за периода 2023-2024г. са насочени към обновяване и модернизиране на инфраструктурата на болницата; осигуряване на висококвалифицирана диагностика чрез закупуване на медицинска апаратура; подобряване на качеството на медицинското обслужване; гарантиране равен достъп за всички нуждаещи се от медицински услуги, постигане на устойчиви здравни резултати и удовлетвореност, което ще доведе социално-икономическата стабилност на дружеството.

Тъй като реализираните приходи от лечебна дейност не са достатъчни , за да покрият амортизационните отчисления на наличните ДМА и да се заделят средства, както за инвестиции, така и за модернизиране на наличната медицинска техника основния източник на средства за инвестиции остава целевото финансиране от Министерство на здравеопазването.

4.1. Инвестиционен план за подобряване инфраструктурата:

През 2023 г. с цел осигуряване на висококачествена диагностика, обновяване и модернизиране на инфраструктурата на болницата се планира извършване на основен ремонт на помещенията, в които се намират:

- Отделение по неврохирургия и Операционна зала по неврохирургия към МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД на стойност 1 976 524,74 лв. без ДДС

- Клинична лаборатория към МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД на стойност 600 х. лв. без ДДС;

- Урологично отделение към МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД на стойност 912 х. лв. без ДДС.

4.2 Инвестиционен план за закупуване на апаратура и оборудване

С цел осигуряване на висококачествена диагностика, подобряване на дейността, повишаване на конкурентоспособността и повишаване на приходите е необходимо:

Внедряване на нова ехографска апаратура за нуждите на отделение по акушерство и гинекология и отделение по гастроентерология. Ехографски апарат с доплер възможности за извършване на контрастна ехография и еластография. Прецизната ехографска апаратура ще служи за лекуване и проследяване на тежките патологии на при пациенти с остро кървене от гастро-интестиналният тракт и пациенти с чернодробни увреждания.

Ехографски апарат за гинекология. Прецизната ехографска апаратура ще служи за лекуване и проследяване на тежките патологии на бременността - предвид настъпилите съдовите промени на бременни болни или прекарали КОВИД-19. Прогнозна стойност за двата апарата 260 х. лв. без ДДС.

Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на апаратура с прилежащ инструментариум за оборудване на операционна зала за лапароскопска и мини инвазивна хирургия , с прогнозна стойност 439 х. лв.

Доставка на медицинска апаратура за нуждите на операционна зала по неврохирургия, с прогнозна стойност 544 х. лв. без ДДС

Закупуване на оборудване за централна стерилизация на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД. Основната дейност на лечебното заведение е невъзможна без апаратура, гарантираща качествена и надеждна стерилизация. Наличната такава е физически и морално остаряла. Поради честите аварии се създават предпоставки за неритмично доставяне на стерилни инструменти и консумативи до операционните зали и отделенията, налага се използване на външна услуга с цел осигуряване непрекъснат и качествен лечебно - диагностичен процес. Прогнозна стойност - 950 х. лв. без ДДС

Закупуване на 6 бр. нови апарати за хемодиализа с цел подобряване качеството на предоставяната медицинска услуга и повишаване конкуренто способността на пазара. Прогнозна стойност – 132х. лв. без ДДС.

4.3. Развитие на персонала

За МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД човешките ресурси са най-важният актив. От тяхната професионална квалификация, длъжностна структура, численост и мотивация за работа зависи ефективното развитие и просперитет на Дружеството.

Специалистите изграждат отличния имидж на Дружеството и са гарант за постигане на желаното високо качество на предлаганите медицински услуги.

Въпреки националния проблем с кадрите в системата на здравеопазването и особено в болничните заведения за активно лечение, в лечебното заведение се провежда успешна кадрова политика и има налице отличен човешки потенциал не само за осъществяване на диагностична и лечебна дейност, но и за учебна дейност на студенти и специализанти. Кариерното развитие и продължаващата професионална квалификация са акцент в програмата за развитие на човешките ресурси в болницата.

Към 31.12. 2023 година заетата числеността, разпределена по категории персонал е както следва:

Заети щатни бройки по категории персонал	**Към 31.12.2023 г.**	**Към 31.12.2022 г.**
Висш медицински персонал, в т.ч.:	157	149
- началник на клиника/директор		
- началник на отделение/ръководител на болнична аптека	26	26
- лекар с две специалности	42	27
- лекар с една специалност	79	90
- лекар без специалност	34	30
- специализанти	30	23
Специалист по здравни грижи	282	274
Висш немедицински персонал	27	24
Санитари	133	136
Болногледачи	12	27
Друг персонал	81	75
Всичко:	**692**	**685**

Към 31.12.2023 г. структурата на персонала (без лицата в отпуск по майчинство) съгласно НКПД е както следва:

- Ръководители	56 бр.
- Специалисти	316 бр.
- Техници и приложни специалисти	37 бр.
- Помощен административен персонал	31 бр.
- Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната	123 бр.
- Квалифицирани работници	10 бр.
- Машинни оператори и монтажници	17 бр.
- Професии, не изискващи специална квалификация	7 бр.

Съгласно **Заповед РД-01-472/29.09.2022 г**. на Министъра на здравеопазването, лечебното заведение е одобрено да осъществява дейности за срок от пет години, по:

- следдипломно обучение на магистър - лекари за придобиване на специалност: Акушерство и гинекология, Анестезиология и интензивно лечение, Вътрешни болести, Гастроентерология, Ендокринология и болести на обмяната, Инфекциозни болести, Кардиология, Клинична лаборатория, Клинична микробиология, Клинична вирусология, Неврохирургия, Неонатология, Нервни болести, Нефрология, Образна диагностика, Обща и клинична патология, Ортопедия и травматология, Очни болести, Педиатрия, Пневмология и фтизиатрия, Съдова хирургия, Трансфузионна хематология, Урология, Физикална и рехабилитационна медицина, Хирургия – за срок от пет години;
- професионално направление „Здравни грижи“ – медицинска сестра, акушерка, медицински лаборант, рентгенов лаборант, рехабилитатор – за срок от пет години;
- клинично обучение на студенти по медицина .

Към 31.12.2023 г. броят на лекарите - специализанти в МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД е 30. От тях постъпилите през 2023 година са 11. През годината специалност са придобили 3 лекари. Лечебното заведение е и база за провеждане на практическо обучение на студенти на Варненския МУ, факултет „Обществено здраве”, специалност „Медицинска сестра”.

Персоналът, работещ в лечебното заведение има следната възрастова структура:

Между 20 и 29 г. – 7%

Между 30 и 39 г. – 10 %

Между 40 и 49 г. – 15 %

Между 50 и 59 г. – 30 %

Над 60г. – 38 %

В отделенията има изработени графици за семинарни занятия с лекари и медицински сестри по теми, които са целево ориентирани към качеството на диагностичната и лечебната дейност. Има утвърдени от началниците на отделения индивидуални планове за подготовка и продължителна професионална квалификация на лекарския и сестринския състав. В съответствие с утвърдени учебни програми лекари от МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД специализират в други лечебни заведения, които са утвърдени като бази за специализация. За повишаване на квалификацията на персонала се изплащат такси за участия в семинари, обучения и симпозиуми, организирани от външни фирми, когато са свързани с дейността на отделението.

Прилаганите механизми за устойчивост на персонала в лечебното заведение са свързани с мотивиране поддържането на квалифициран медицински персонал чрез прилагане на финансови механизми като увеличаване на основната заплата, диференцирано заплащане на ДМС, допълнителни трудови възнаграждения съгласно положения труд, предвидимост и сигурност на получаваните доходи. В същото време остава нерешен и се задълбочава проблема с текучеството и застаряването на основния кадрови ресурс.

Социалната политика в лечебното заведение по отношение на човешките ресурси включва ежемесечно изплащане на ДМС под формата на допълнително трудово възнаграждение, организиране на курсове и обучения за лекарите специализанти, следдипломна квалификация и продължаващо обучение. Създадени са здравословни и безопасни условия на труд, които пряко влияят върху ефективното участие на служителите в трудовия процес. Налични са адекватни трудови условия, които водят до намаляване на плащането на болнични и , обезщетения.

Дружеството набира персонал от пазара на труда чрез подбор, който има за цел да се осигури „най-подходящият човек” за съответната длъжност.

Изискванията към потенциалните кандидати за образование и професионални качества и умения се поставят, след като работодателят е определил длъжностната характеристика и организационната среда, в която тя ще се изпълнява.

Заплащане на труда

Политиката на Дружеството по повод заплащането на труда е в посока на стимулиране на ефективния индивидуален принос и от там - изпълнение на

дружествените цели като цяло. Възнаграждението на служителите е съобразено с извършваните дейности. Структурата на трудовото възнаграждение се различава в рамките на организационната йерархия и зависи, както от конкретната позиция, така и от личния приносна служителя за създаване на стойност в дружеството. Съгласно утвърдените вътрешни правила за работната заплата за всички позиции са дефинирани определени нива на възнаграждение, Индивидуалното възнаграждение е структурирано в тези рамки, в зависимост от личния опит, умения, познание и представяне.

За постигнати резултати от дейността, на персонала на болницата се изплаща допълнително трудово възнаграждение въз основа на приета „Методика за образуване и разпределение на допълнително материално стимулиране на персонала на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД.

За отчетния период разходите за персонала представляват 65% от приходите от лечебна дейност (приходи от мед. услуги и финансиране от МЗ) и 76% от приходите по договори с НЗОК. Увеличаването на относителния дял на разходите за персонала спрямо приходите по договорите с НЗОК за клинични пътеки и клинични процедури се формира като трайна тенденция.

Средната брутна работна заплата за 2023 г. е 2 214 лв., а по категории персонал е представена по категории персонал за 2023 г. и 2022 г. в т.3.2.1 Разходи за персонала.

Работните заплати са изплащани в срокове, няма забавяне на същите.

4.4. Очакваният доход от инвестиции

През 2002 година МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД, гр. Велико Търново регистрира „Медицински център АРКУС“ АД. За отчетния период участието на болницата в дружеството е 44,85%.

През 2011 година МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД регистрира ДКЦ „Д-р Стефан Черкезов“ ЕООД като свое дъщерно дружество с ограничена отговорност с цел присъединяване на нови територии от пазара на здравните услуги.

Очакваните приходи от инвестицията през 2024 г. са 60 х. лв. под формата на приходи от наем на апаратура.

4.5 Предстоящи сделки от съществено значение за дейността на дружеството – до края на 2024 година не планираме нови сделки от съществено значение за дейността на дружеството.

4.6 Състояние на съдебни дела, в които дружеството е страна:

През изминалата 2023 г. МОБАЛ „Д-Р Стефан Черкезов” АД е било страна по административно-наказателни и по редица съдебни производства. Подробна

справка за движението и приключването на тези производства, представлява приложение към настоящия годишен доклад.

5. Показатели за финансовото състояние на дружеството за 2023 година:

5.1. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕНТАБИЛНОСТ

1. КОЕФИЦИЕНТ НА РЕНТАБИЛНОСТ НА ПРИХОДИТЕ ОТ ПРОДАЖБИ

(съотношение на финансов резултат към размер на приходите от продажби) **0.007**

2. КОЕФИЦИЕНТ НА РЕНТАБИЛНОСТ НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

(съотношение между финансов резултат и собствен капитал) **0.0094**

3. КОЕФИЦИЕНТ НА РЕНТАБИЛНОСТ НА ПАСИВИТЕ

(съотношение на финансов резултат и пасивите) **0.021**

4. КОЕФИЦИЕНТ НА КАПИТАЛИЗАЦИЯ НА АКТИВИТЕ

(съотношение между финансов резултат и сума на реалните активи) **0.006**

5.2. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ

1. КОЕФИЦИЕНТ НА ЕФЕКТИВНОСТ НА РАЗХОДИТЕ

(съотношение между приходи и разходи) **1.01**

2. ЕФЕКТИВНОСТ НА ПРИХОДИТЕ

(съотношение между разходи и приходи) **0.99**

5.3. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЛИКВИДНОСТ

1. КОЕФИЦИЕНТ НА ОБЩА ЛИКВИДНОСТ

(съотношение между краткотрайни активи и краткосрочни задължения) **1.62**

2. КОЕФИЦИЕНТ НА БЪРЗА ЛИКВИДНОСТ

(съотношение между краткосрочни вземания + краткосрочни инвестиции + парични средства и текущи задължения) **1.46**

3. КОЕФИЦИЕНТ НА НЕЗАБАВНА ЛИКВИДНОСТ

(съотношение между парични средства + краткосрочни вземания и текущи задължения**) 1.46**

4. КОЕФИЦИЕНТ НА АБСОЛЮТНА ЛИКВИДНОСТ

(съотношение между парични средства и текущи задължения) **0.96**

5.4. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ФИНАНСОВА АВТОНОМНОСТ

1. КОЕФИЦИЕНТ НА ФИНАНСОВА АВТОНОМНОСТ

(съотношение между собствен капитал и пасиви) **2.29**

2. КОЕФИЦИЕНТ НА ЗАДЛЪЖНЯЛОСТ

(съотношение между пасиви и собствен капитал) **0.44**

5.5 ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОБРЪЩАЕМОСТ НА МАТЕРИАЛНИТЕ ЗАПАСИ

1. ВРЕМЕТРАЕНЕ НА ЕДИН ОБОРОТ В ДНИ

(съотношение между средна наличност на материалните запаси *360 и нетен размер на приходите от продажби) **10.30**

2. БРОЙ НА ОБОРОТИТЕ

(съотношение между нетен размер на приходите от продажби и средна наличност на материалните запаси) **34.95**

3. ЗАЕТОСТ НА МАТЕРИАЛНИТЕ ЗАПАСИ

(съотношение между средна наличност на материалните запаси и нетен размер на приходите от продажби) **0.03**

6. Задължение за разкриване на друга информация – Декларация за корпоративно управление, съгласно чл.100н, ал.7, т.1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа във връзка с чл.61, ал.3, т.5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия.

Доброто корпоративно управление е съвкупност от взаимоотношения между Управителните органи на дружеството и всички заинтересовани страни – служители, контрагенти и обществото като цяло.

Основните цели, които си поставя МОБАЛ "Д-р Стефан Черкезов" АД с целите на корпоративното управление е стабилно и устойчиво развитие на лечебното заведение, високи стандарти на управление и подобряване на бизнес средата в интерес на акционерите и заинтересованите лица.

6.1 Декларация за корпоративно управление - информация по чл.100н, ал.8, т.1 от ЗППЦК:

6.1.1 Информация дали МОБАЛ "Д-р Стефан Черкезов" АД спазва по целесъобразност Националния кодекс за корпоративно управление.

В допълнителната разпоредба към Закона за публичните предприятия е уточнено, че по смисъла на този закон „Стандарти за добро корпоративно управление" са стандартите, включени в Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за корпоративно управление на публичните предприятия.

Съобразно б. "Б" от анотациите към глава IV на Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за корпоративно управление на

държавните предприятия е посочено, че същите следва да се съобразяват с Националния кодекс за корпоративно управление с последни изменения, утвърдени от Комисията за финансов надзор на заседание от 25.11.2021 г., приети с решение на УС на Националната комисия по корпоративно управление от 01.07.2021г

МОБАЛ "Д-р Стефан Черкезов" АД е акционерно дружество регистрирано по Търговския закон, като 92.22% от капитала на дружеството е собственост на държавата, представлявана от Министерството на здравеопазването. Останалите 7.78% са разпределени между общините от област Велико Търново. Дружеството е публично предприятие и като такова се създава и управлява в интерес на гражданите и обществото.

МОБАЛ "Д-р Стефан Черкезов" АД приема, че Националния кодекс за корпоративно управление е стандарт за добро корпоративно управление и декларира, че се съобразява с правилата и препоръките на Кодекса за прилагане на добрите практики и принципите за корпоративно управление във всички приложими аспекти, а така също и с Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за корпоративно управление на държавните предприятия.

6.1.2 Информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от МОБАЛ"Д-р Стефан Черкезов" АД в допълнение на Националния кодекс за корпоративно управление.

МОБАЛ"Д-р Стефан Черкезов" АД в допълнение на Националния кодекс за корпоративно управление прилага и Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за корпоративно управление на държавните предприятия. МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов" АД прилага Етичен кодекс, приет на заседание на Съвет на директорите.

6.2 Информация по чл.100н, ал.8, т.2 от ЗППЦК. Обяснение от страна на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов" АД кои части на Националния кодекс за корпоративно управление не спазва и какви са основанията за това.

През 2023 година дейността на дружеството е осъществявана в съответствие с нормативните изисквания, добрите практики и принципите, заложени в Насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за корпоративно управление на държавните предприятия, както и с добрите практики и принципи, заложени в Националния кодекс за корпоративно управление и Устава на дружеството. МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов" АД прилага и спазва принципите на ОИСР, а именно — осигуряване на равно третиране на всички акционери и инвеститори в дружеството, разкриване и прозрачност, отговорно бизнес поведение и спазване на отговорностите към заинтересованите страни, формиране на професионални и независими органи на управление и контрол. Това означава, че дружеството спазва Кодекса и Насоките, а

вслучай на отклонение неговото ръководство следва да изясни причините за това.

6.3 Информация по чл.100н, ал. 8, т.3 от ЗППЦК: описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД, във връзка с процеса на финансово отчитане.

В МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД са изградени системи за финансово управление и контрол, в съответствие с изискванията на Закона за финансово управление и контрол впубличния сектор (ЗФУКПС) и издадена от министъра на финансите Методология.

Управлението и контролът са цялостни процеси, интегрирани в дейността на предприятието. Те представляват съвкупност от дейности и процедури, въведени от ръководството, с оглед осигуряване на разумна увереност, че целите на предприятието ще бъдат постигнати чрез съответствие със законодателството, вътрешните актове и договорите, надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативна информация, икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите и опазване на активите и информацията.

Управлението и контролът в предприятието се осъществяват чрез всички елемента — контролна среда, управление на риска, контролни дейности, информация и комуникация и мониторинг. Състоянието на отделните елементи на системите за финансово управление и контрол, областите, в които през 2022 година са предприети действия за развитие и подобрение, както и областите, които се нуждаят от развитие и подобрение през следващата година, са предмет на *Доклада за състоянието на системите за финансово управление и контрол за 2023 година*, който заедно с *Въпросника за самооценка на системите за финансово управление и контрол за 2023 година*, се оповестява при годишното отчитане. Докладът и въпросникът се изготвят и представят ежегодно на Министъра на здравеопазването на основание чл. 9, ал. 4 от Наредбата за формата, съдържанието, сроковете, реда и начините за представяне на информацията по чл. 8, ал. 1 от ЗФУКПС.

В лечебното заведение е внедрена и функционира ефективно информационна система, включваща модули, обслужващи болничните звена, лаборатории, аптека, складово стопанство, счетоводство, анализ, отчитане на приходите.

Системите за финансово управление и контрол, информационна система и показателите за ефективност представят общата рамка на вътрешния контрол и управлението на риска в предприятието, които са предмет на постоянен текущ преглед, с цел поддържането им в актуално състояние съобразно динамиката на процесите и с цел по-нататъшното им развитие.

Система за управление на рисковете:

Ръководството на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД се стреми да управлява

активно рисковете с разработена Стратегия за управление на риска. Стратегията за управление на риска определя правомощията и отговорностите в структурните подразделения на лечебното заведение, организацията и реда за взаимодействие при управление на рисковете, анализ и оценка на информация, свързана с рискове, изготвяне на периодична отчетност на управление на рисковете. Управлението на риска се осъществява от служителите на всички нива на управление и е неразделна част от дейностите, развивани от лечебното заведение, и системата за корпоративно управление на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД.

Приетите от лечебното заведение инвестиционни и стратегически решения са обосновани след разглеждане и анализиране на текущи и бъдещи рискове по отношение на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД. Възприетият подход е инструмент за повишаване на финансова устойчивост на лечебното заведение.

6.4 Информация по чл.100н, ал.8, т.4 от ЗППЦК: информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане.

Посочената разпоредба е неприложима за МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД.

6.5 Информация по чл.100н, ал.8, т.5 от ЗППЦК: състава и функционирането на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети.

МОБАЛ“Д-р Стефан Черкезов“ АД е акционерно дружество с едностепенна форма на управление, осъществявано от Съвет на директорите.

Съветът на директорите се състои от 3-ма членове. Членовете на СД се избират по реда и при условията на Закона за публичните предприятия и Правилника за прилагането му. Съветът на директорите е приел правила за дейността си.

През 2023 година са настъпили следните промени в състава на съвета на директорите:

От 01.01.2023 г. до 01.06.2023 г.

Председател: Адв. ЛИЛИЯ ВАСИЛЕВА ВЪЛЧЕВА
Членове: Д-р ТОДОР АТАНАСОВ ТАБАКОВ
Д-р КРАСИМИР ТОДОРОВ ПОПОВ

От 02.06.2023 г. до 31.12.2023 г.

Председател: Адв. ЛИЛИЯ ВАСИЛЕВА ВЪЛЧЕВА
Членове: Д-р ТОДОР АТАНАСОВ ТАБАКОВ
Д-р ДАНИЕЛ СТЕФАНОВ ИЛИЕВ

Изпълнителен директор:
От 01.01.2023 до 01.06.2023 г. Д- р КРАСИМИР ТОДОРОВ ПОПОВ
От 02.06.2023 до 30.09.2023 г. Д-р ДАНИЕЛ СТЕФАНОВ ИЛИЕВ

Правомощията на органа на управление са посочени в договора за управление и контрол и устава на дружеството.

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД попада извън обхвата на чл.18, ал.1 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор относно задължение за функциониране на Одитен комитет.

6.6 Информация по чл.100н, ал.8, т.6 от ЗППЦК: описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението и резултатите през отчетния период.

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД декларира, че прилага политика на многообразие при подбора и оценката на членовете на ръководните и управителните органи на дружеството, като счита, че тази политика допринася за осигуряване на надеждна система за управление и контрол, основана на принципите на прозрачност и независимост.

Членовете на съвета на директорите се избират за определен мандат от Общото събрание на акционерите след проведен конкурс, на база подходяща образователно-квалификационна степен, професионален опит, добра репутация и други подходящи професионални умения и компетенции, на база предварително определени критерии за подбор съгласно ППЗПП. В относимите разпоредби няма ограничения по отношение на възраст и пол.

Съветът на директорите изпълнява своята дейност в съответствие с Устава на Акционерното дружество, приема организационната структура на лечебното заведение; приема и предлага за одобрение от Общото събрание на акционерите годишния финансов отчет и доклада за дейността на лечебното заведение.

При изпълнение на своите задачи и задължения Съветът на директорите се ръководи от законодателството, устройствените актове на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД и стандартите за почтеност, компетентност и прозрачност.

Изпълнителният директор управлява и представлява МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД, ръководи оперативната дейност на лечебното заведение, взема всички решения, които не са в изрична компетентност на Общото събрание на акционерите и Съвет на директорите.

Членовете на Управителния орган се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност, управленска и професионална

компетентност и спазват Етичния кодекс. Членовете на съвета в своята дейност прилагат принципа за избягване и недопускане на реален или потенциален конфликт на интереси.

При назначаване на кадрите в лечебното заведение, ръководството на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД се стреми да налага принципа за многообразие при подбора и оценката на ръководните, управителните и контролни органи на лечебното заведение като счита, че тази политика допринася за осигуряване на надеждна система за управление и контрол, основана на принципите за прозрачност и независимост.

Критериите при подбора и оценка на кадрите от ръководните, управителните и контролни органи в МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД са:

- Избират се само дееспособни физически или юридически лица, като не се въвеждат ограничения, свързани с възраст, пол, националност, образование;
- Лицата следва да се ползват с добро име и репутация, професионален опит и управленски умения, предвид сложността и спецификата на осъществяваните от лечебното заведение дейности;
- Стремеж към поддържане на баланс между опита, професионализма, познаването на дейността, както и независимостта и обективността в изразяването на мнения и вземане на решения.

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД се придържа към принципа за откритост на информацията за дейността си, стреми се да изгражда и поддържа устойчиви, конструктивни взаимоотношения с органите на държавната власт и местното управление. Лечебното заведение изпълнява своята дейност в строго съответствие със законите и другите нормативни правови актове на Република България. Отношенията на лечебното заведение с органите на държавната власт и местно самоуправление се базират на принципите на отговорност, добросъвестност, професионализъм, партньорство, взаимно доверие, а също така уважение и ненарушаване на поетите задължения.

7. НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ, съгласно чл. 48, ал.1 и ал.2 от Закона за счетоводството и чл. 61 от Правилника за прилагане на закона за публичните предприятия

Настоящата нефинансова декларация на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД представлява неразделна част от годишния доклад за дейността на дружеството. Изготвена е в съответствие на изискванията на чл.48 от Закона за счетоводството и чл.61 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия.

Публичната нефинансова информация, включена в настоящия документ, отразява целите и резултатите от дейността на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД по въпроси, свързани със социалните и екологични дейности, правата на човека и борбата с корупцията, в контекста на корпоративното управление и развитие на дружеството.

7.1 БИЗНЕС МОДЕЛ

7.1.1 Обща информация

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД е акционерно дружество, регистрирано в Окръжен съд Велико Търново по фирмено дело № 1255 от 2000 г. Дружеството е регистрирано на основание чл. 101 от Закона за лечебните заведения чрез преобразуване на публично здравно заведение Районна болница – Велико Търново. Извършва дейност в гр. Велико Търново. Седалището и адреса на управление на Дружеството са: гр. Велико Търново, бул. „Ниш“ № 1. Основната дейност на Дружеството в съответствие със Закона за лечебните заведения е осъществяване на болнична помощ.

Към дата на изготвянето на настоящия финансов отчет, Дружеството се управлява от Съвет на Директорите в състав от 3 души и се представлява от един изпълнителен директор.

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД е търговското дружество със структура, съобразена с изискванията на Търговския закон и принципала - Министерство на здравеопазването. Лечебното заведение е с 92.22% държавно участие в капитала, останалите 7.78 % са разпределени между общините от област Велико Търново, със своевременно вписан капитал в Агенцията по вписванията и точно отразен в баланса на дружеството. ЛЗ управлява и стопанисва държавно имущество, осъществява държавни и социални функции. Дейността е от обществена значимост, с въведени и функциониращи контроли по хоризонтала и вертикала на йерархическата структура.

7.1.2 Основен предмет на дейност, мисия и визия на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД Основният предмет на дейност на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД е медицинска. Разглеждана е в единство с диагностично-консултативна, профилактична, научна, научно-приложна, учебно-преподавателска дейности в областта на хуманната медицина и лечебна, която включва болнична помощ.

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД предлага:

- качествена болнична, диагностична, лечебна и рехабилитационна помощ и други медицински услуги на лица нуждаещи се от активно лечение съобразно стандартите за добра медицинска практика в областта на: вътрешни болести, кардиология, гастроентерология, неврология, педиатрия, обща хирургия, ортопедия и

травматология, неврохирургия, урология, офталмология, акушер гинекология, нефрология и хемодиализа, инфекциозни болести;

- специализирани консултации, качествени високоспециализирани дейности и медико-диагностична дейност за амбулаторни пациенти;

- трудово лекарска експертна дейност;

- клинични изпитвания на лекарства и медицинска апаратура;

-своевременна методична помощ на амбулаториите за първична и специализирана извънболнична помощ, на общинските болници и диспансери;

- здравно - промотивни дейности и програми на населението в обслужвания район;

- обучение на студенти и специализанти от медицинските колежи и висши медицински училища.

Мисията на лечебен център се осъществява в съответствие с действащото законодателство в страната, международните здравни договори и конвенции, основните принципи, залегнали в Националната здравна стратегия.

Визията е да се утвърждават позициите на пазара на здравните услуги и все по-пълно удовлетворяване на потребностите на пациентите от достъпна, своевременна и висококачествена болнична помощ. Финансово-икономическа стабилност и самостоятелност.

7.1.3 Организационна структура

Болницата е основана преди повече от 155 години през 1847 г., а дружеството е вписано в търговския регистър на 30.08.2000 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление: гр. Велико Търново, ул. „Ниш“ №1 и има ЕИК №104510514.

В МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов‘ АД се оказва болнична медицинска помощ с Разрешително № МБ – 43/27.04.2021 г. за осъществяване на дейности по следните медицински специалности:

1. Вътрешни болести
2. Нефрология
3. Клинична хематология
4. Пневмология и фтизиатрия
5. Ревматология
6. Кардиология
7. Ендокринология и болести на обмяната
8. Гастроентерология
9. Физикална и рехабилитационна медицина

10. Инфекциозни болести
11. Нервни болести
12. Педиатрия
13. Детска кардиология
14. Ортопедия и травматология
15. Неврохирургия
16. Акушерство и гинекология
17. Неонатология
18. Очни болести
19. Хирургия
20. Съдова хирургия
21. Анестезиология и интензивно лечение
22. Урология
23. Клинична лаборатория
24. Микробиология
25. Вирусология
26. Образна диагностика
27. Обща и клинична патология
28. Съдебна медицина
29. Трансфузионна хематология
30. Спешна медицина

Органите за управление и контрол на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД са формирани, съобразно разпоредбите на чл. 62, ал.1 от ЗЛЗ в съответствие с юридическата форма на дружеството - акционерно дружество.

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД е акционерно дружество с едностепенна форма на управление, осъществявано от Съвет на директорите.

Съветът на директорите се състои от 3-ма членове. Членовете на СД се избират по реда и при условията на Закона за публичните предприятия и Правилника за прилагането му.

Структурата на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД е изградена в съответствие с Наредба № 49/18.10.2010 г. на МЗ и се състои от следните функционално обособени структурни блокове:

I. КОНСУЛТАТИВНО-ДИАГНОСТИЧЕН БЛОК

1. Регистратура, разположена в База I
2. Приемно консултативни кабинети - 22 броя
3. Кабинети функционална диагностика - 11 броя
4. Клинико - диагностични структури, разположени в База I:

1.1 Клинична лаборатория – II ниво на компетентност

1.2 Микробиологична лаборатория – II ниво на компетентност. В лабораторията се осъществява дейност по медицинска специалност Вирусология, отговаряща на II ниво на компетентност в изпълнение на медицински стандарт „Вирусология".

5. **Отделения без легла, разположени в База I - 4 броя**
   - 5.1 Отделение по трансфузионна хематология – II ниво на компетентност
   - 5.2 Отделение по образна диагностика - II ниво на компетентност
   - 5.3 Отделение по клинична патология
   - 5.4 Отделение по съдебна медицина
6. **Отделения без легла, разположени в База II – 1 брой**
   - 1.1 ТЕЛК

II. СТАЦИОНАРЕН БЛОК – Включва отделения с леглова база по основни медицински специалности. **ОБЩ ЛЕГЛОВИ ФОНД – 350 легла, структурирани в 18 стационарни отделения.**

РАЗПРЕДЕЛЕНИ КАКТО СЛЕДВА:

1. ОТДЕЛЕНИЕ ЗА АНЕСТЕЗИОЛОГИЯ И ИНТЕНЗИВНО ЛЕЧЕНИЕ, разположено в База I – 10 легла . III ниво на компетентност.

2. ПЪРВО ОТДЕЛЕНИЕ ПО ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ, разположено в База I – **30** легла, осъществяващо дейности по ендокринология, хематология и пулмология, а именно вътрешни болести – III ниво на компетентност, ендокринология и болести на обмяната - II ниво на компетентност ; клинична хематология – II ниво на компетентност, пневмология и фтизиатрия – II ниво на компетентност и ревматология - II ниво на компетентност

3. ОТДЕЛЕНИЕ ПО КАРДИОЛОГИЯ, разположено в База I – 41 легла в т.ч. инвазивна кардиология с ангиографска (процедурна) зала.

4. ОТДЕЛЕНИЕ ПО ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЯ, разположено в База I - II ниво на компетентност **30** легла.

5. ОТДЕЛЕНИЕ ПО НЕФРОЛОГИЯ в което се извършва дейност по диализно лечение, разположено в База I - 10 легла – II ниво на компетентност.

5.1. Диализно лечение – II ниво на компетентност

6. ОТДЕЛЕНИЕ ПО ПЕДИАТРИЯ, разположено в База I – III ниво на компетентност , **31** легла в т.ч.:

7. НЕВРОЛОГИЧНО ОТДЕЛЕНИЕ, разположено в База I – II ниво на компетентност - **30** легла в т.ч.

8. ОТДЕЛЕНИЕ ПО ИНФЕКЦИОЗНИ БОЛЕСТИ, разположено в База I – 15 легла – II ниво на компетентност

ОТДЕЛЕНИЯ С ХИРУРГИЧЕН ПРОФИЛ:

9. ХИРУРГИЧНО ОТДЕЛЕНИЕ, разположено в База I – II ниво на компетентност **- 20 легла**

10. ОТДЕЛЕНИЕ ПО НЕВРОХИРУРГИЯ, разположено в База I – 15 легла – II ниво на компетентност

11. ОТДЕЛЕНИЕ ПО ОРТОПЕДИЯ И ТРАВМАТОЛОГИЯ, разположено в База I – III ниво на компетентност - **22** легла

12. ОТДЕЛЕНИЕ ПО УРОЛОГИЯ, разположено в База I - 13 легла – II ниво на компетентност.

13. **ОТДЕЛЕНИЕ ПО СЪДОВА ХИРУРГИЯ, разположено в База I** – III ниво на компетентност - **12** легла.

14. ОТДЕЛЕНИЕ ПО ОЧНИ БОЛЕСТИ– II ниво на компетентност, разположено в База I – 10 легла

15. ОТДЕЛЕНИЕ ПО АКУШЕРСТВО И ГИНЕКОЛОГИЯ, разположено в База I – II ниво на компетентност **- 24** легла

16. ОТДЕЛЕНИЕ ПО НЕОНАТОЛОГИЯ, разположено в База I – II ниво на компетентност - **20** легла

17. ОТДЕЛЕНИЕ ПО ФИЗИОТЕРАПИЯ И РЕХАБИЛИТАЦИЯ, разположено в База II – **17** легла - III ниво на компетентност

ОПЕРАЦИОННИ ЗАЛИ БАЗА I

Операционния блок в база I разполага с 9 операционни зали, в това число 2 зали за септични операции

В отделение по съдова хирургия – хибридна операционна зала

В Отделение по очни болести са разположени :

- Зали за асептична и септична хирургия

18. МУЛТИПРОФИЛНО СПЕШНО ОТДЕЛЕНИЕ, разположено в База I – 6 легла – II ниво на компетентност**.**

7.2 ФИРМЕНИ ПОЛИТИКИ

Спецификата на хуманната и социална дейност, състоянието и насоките на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД, определят въздействието на неговата дейност върху екологията и социалните въпроси.

7.2.1 Екологична политика. Основни рискове, задачи и показатели за резултатите от дейността на дружеството по отношение на екологичната политика.

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД следва политика на отговорно отношение към проблемите на околната среда и изисква от своите контрагенти да декларират подобно отговорно решение с цел да се формира верига доставчик - производител - потребител на взаимно свързани субекти, чиято основна цел е намаляване на вредното въздействие върху заобикалящата ни среда.

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД не произвежда продукт и не извършва дейност, свързана със замърсяването на околната среда и водите. При някои манипулации на лечебните дейности се получават опасни болнични отпадъци. Те се предава на външна организация, отговаряща на изискванията на чл. 35 от ЗУО за транспортиране и последващо обезвреждане в инсенератор. Съществува пречиствателна система на отпадните води в резултат на дейността на отделение по инфекциозни болести.

Екологичното управление на отпадъците в МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД цели предотвратяване и ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда.

Отпадъците в МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД се класифицират като опасни въз основа на разделението, заложено в Закона за управление на отпадъците и Наредба № 2 от 23 юли 2014г. на Министъра на околната среда и водите и Министъра на здравеопазването.
Към опасните отпадъци, които при неправилно съхранение и обезвреждане, в зависимост от техния състав, количества и свойства се създава риск за човешкото здраве и околна среда, спадат:

- Инфекциозни отпадъци;
- Използвани остри предмети;
- Патолого-анотомични отпадъци;
- Фармацевтични, включително цитотоксични и цитостатични отпадъци;
- Отпадъци , съдържащи химични вещества и препарати;
- Отпадъци със съдържание на тежки метали;
- Радиоактивни отпадъци.

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД изпълнява в най- пълна степен изискванията на Закона за околната среда, Закона за управление на отпадъците, разпоредбите на Министерство на здравеопазването за обезвреждане на отпадъците от лечебните заведения /Указание №1/21.04.2003 г. и др./, Наредба № 1 от 09.02.2015г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравни заведения.

През отчетната година в лечебното заведение са организирани, координирани и провеждани превантивни мерки и дейности по въпросите за екологичното управление по време епидемията COVID-19 (коронавирус), съобразени с препоръките на Министерство на здравеопазването.

Ръководството на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД декларира своята ангажираност и отговорност към качеството и безопасността на провежданите политики за управлението на околната среда.

Ръководството гарантира, че процесите са осигурени с подходящи кадрови и технически ресурси, управляват се по подходящ начин и възможностите за постоянно подобряване са определени и действащи.

Не са констатирани рискове, които да са оценени като значими с много високо въздействие върху околната среда.

Жалби от обществеността, претенции и сигнали не са регистрирани.

Риск от аварии - на медицинска апаратура и друга техника, сривове в болничната информационна система, прекъсване на телефонията, спиране на водоподаването, спиране на топлоенергия и електроенергия, ВиК аварии. В случаите на временно спиране на електроподаването болницата разполага с двойно захранване и с генератори, които обезпечават непрекъснатия режим на работа в ЛЗ, а телекомуникационните системи са оборудвани с UPS. В болницата има разработен и утвърден План за действие при пожар и аварийни ситуации.

7.2.2 Социална политика. Корпоративна и социална отговорност. Основни рискове, задачи и показатели за резултатите по отношение на социалната политика

За ръководството на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД е от голямо значение наетият персонал да бъде удовлетворен от своя труд и да се чувства съпричастен с проблемите, постиженията и успешното развитие на лечебното заведение.

Ръководството на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД счита, че социално-битовото обслужване и подпомагане на персонала е важна предпоставка за развитие на медицинската дейност, за да се постигне удовлетворяване на потребностите на пациентите от своевременна и висококачествена болнична помощ, както и че социалните придобивки на персонала са предпоставка за кадровото обезпечение с високо квалифициран персонал

В МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД е утвърден етичен кодекс за поведение на служителите.

Движени от сериозния недостиг на квалифицирана работната ръка и от динамиката на пазарната обстановка, Ръководството на Дружеството е фокусирано върху полагане на постоянна грижа с цел всеки служител да се чувства удовлетворен от предоставените условия на труд и от предоставените възможности за лично и професионално развитие. За постигане на тези цели се извършва активна и целенасочена работа за изпълнение на следните основни задачи :

- **Равнопоставеност и зачитане на човешките права**

✓ Спазване на Конституцията и законите на страната и в частност на всички нормативни актове, касаещи трудово правните отношения;

✓ Равнопоставеност при наемане и недопускане на пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждания, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на други признаци.

✓ Приемане на Колективен трудов договор, гарантиращ правата на справедливо и адекватно възнаграждение на труда на служителите, както и защита от дискриминация и осигуряване на социални придобивки за тях.

✓ В МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД се зачита правото на информиране и консултиране на медицинския и немедицинския персонал, зачитат се синдикалните права.

- **Здраве и безопасност на труда**

Ръководството на Дружеството оценява важността от осигуряване на допълнителни придобивки в сферата на здравното осигуряване, като ключов инструмент за мотивация и задържане:

✓ Осигурено работно специализирано облекло и лични предпазни средства;

✓ Основни категории от персонала на лечебното заведение притежава застраховка „Професионална отговорност”, осигурена от работодателя;

✓ В МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД са регламентирани и се изпълняват дейностите по безопасност на труда. Всички новопостъпили служители са преминали задължителни начални инструктажи по безопасност на труда, периодично се провеждат инструктажи на всички лица от медицински и немедицински персонал;

✓ В лечебното заведение се води регистър на трудовите злополуки;

✓ Съвместно със СТМ се изготвят оценки на условията на труд;

✓ Осигурява се допълнителен платен годишен отпуск на работещите за условия на труд, за ненормирано работно време, за продължителен стаж и при намалена трудоспособност;

✓ Ежемесечно се предоставят ваучери за храна на персонала за специфичен характер и организация на труда по Наредба № 11/21.12.2005г. за

определяне на условията и реда за осигуряване на безплатна храна и/или добавки към нея;

- **Професионално развитие**

Ръководството на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД непрекъснато се старае да създава условия за обучение, повишаване на квалификацията и професионално израстване на медицински и немедицински персонал. Разработени са планове за обучения и повишаване на професионална квалификация на медицинския персонал на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД.

Ръководството на Дружеството дава възможност на всеки един работещ служител да повишава квалификацията си посредством участие в семинари, специализации и курсове на обучение.

- **Защита на личните данни**

В лечебното заведение е утвърдена и се прилага Система за защита на обработваните лични данни в МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива и са определени длъжностни лица по защита на личните данни.

- **В помощ на обществото**

Основната дейност на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД е в помощ на обществото. Тя е съвкупност и единство с диагностично-консултативна, профилактична, научна, научно-приложна, учебно-преподавателска дейности в областта на хуманната медицина и лечебна, която включва болнична помощ в обслужване на обществото.

- **Равенство на половете на ръководни позиции**

Дружеството ефективно практикува равнопоставеното третиране на мъжете и жените при назначаването им на ръководни позиции, както и балансираното представителство на мъжете и жените в процеса на вземане на решения.

7.2.3 Политика за борба с корупцията

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД спазва и насърчава прилагането на действащото антикорупционно законодателство.

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД не толерира каквато и да е форма на подкуп и корупция. В частност, дружеството приема да се въздържа от всякакви

действия и поведение, които биха могли да бъдат възприети като активен или пасивен подкуп.
Не се допуска служителите да бъдат поставяни във финансова зависимост или друга обвързаност от външни лица или организации.

Политиката е приложима за всички видове корупционни практики, в т. ч. и не само :

- ✓ Активен подкуп - даване, обещаване или приемане на подкуп;
- ✓ Пасивен подкуп - искане, съгласяване за получаване или приемане на подкуп;
- ✓ Подкуп на обществен или държавен служител;
- ✓ Неоснователно обогатяване - злоупотреба с активи на лечебното заведение.;
- ✓ Нерегламентирано ползване на блага и активи;

Всеки служител на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД, който е станал обект на корупционно действие, или узнае, или има основателно съмнение за корупционни практики, може да съобщи за случая, като отправи своя сигнал писмено, по електронна поща или да поиска изслушване на казуса.

Политиката на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД е консервативна по отношение на бизнес партньорите и пациенти при изпълнение на основната дейност, като при осъществяване на своите контакти с тях да се изисква внимателна преценка на етичното поведение.

Организирана е система за подаване на сигнали за нередности, жалби и оплаквания, включително и за нерегламентирано плащане.

- **Основни екологични рискове**

Дейността на Дружеството не води до създаване на екологични рискове.

- **Основни социални рискове**

Органите на управление на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД отговарят за определяне на целите, идентифициране на рисковете за постигането им, при спазване на принципите на добро финансово управление и прозрачност в дружеството, чрез осигуряване на правилното функциониране на системите за финансово управление и контрол, в т.ч. оценка и на социалните рискове. Същите са регламентирани в Стратегия на управление на риска на лечебното заведение, като се прилагат принципите, залегнали в COSO 2013. При изпълнението им, ръководството на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД прилага модела на „трите линии на защита” за ефективна система за управление и контрол на риска. Управлението на риска като процес обхваща всички действия свързани с рисковете, дефинирани в пет стъпки :

- > Стъпка 1 - Създаване на условия за управление на риска

- Стъпка 2 - Идентифициране и оценка на риска
- Стъпка 3 - Определяне на риск апетита
- Стъпка 4 - Реакция на риска
- Стъпка 5 - Мониторинг и докладване на риска

Активното прилагане на политиките за устойчивото развитие водят до създаване на по-благоприятна социална среда, създаване на необходимите условия и предпоставки за изпълнение на професионалните задължения на персонала, мотивация и удовлетворение от условията на труд и възнаграждения.

Основен стремеж на ръководството на дружеството е да запази висококвалифицираните специалисти, като спазва горепосочените политики в полза осигуряване на качествена медицинска грижа и лечение на българските пациенти.

НЕФИНАНСОВА ИНФОРМАЦИЯ

Отчети за оценка на риска – ***Основните групи отчетени рискове в*** **МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД** ***са свързани с:***

• ***Диагностично-лечебна дейност*** **-** риск за нормалното протичане на дейността на лечебното заведение в следствие спазване на пандемични изисквания за предотвратяване/ ограничаване разпространението на COVID-19; риск от недостатъчно финансиране; риск от текучество и липсата на кадрови ресурс, риск от недостиг на кадри по здравни грижи, риск от нарастваща конкуренция.

• ***Научно-изследователска дейност*** - риск от липсата на достатъчен брой научно-изследователски кадри; риск от недостатъчно финансиране.

• ***Поддържане и подобряване на административния капацитет*** **-** зависимост от ключов персонал, риск от неподготвени кадри и неточно планирани обучения; риск от настъпване на технически проблеми при уменията и обезпечаване на работата със съответните софтуерни продукти.

• ***Финансов риск*** - аналогично е свързан със социалните рискове, тъй като има риск от недостатъчно финансиране на дейността от НЗОК и другите приходоизточници на болницата - за високотехнологични дейности и процедури; за капиталови разходи - ремонти, реновиране на сградния фонд, апаратура; риск от възникване на допълнителни разходи за спешна доставка на материални средства; риск от забава на реимбурсиране на реализирана дейност, зависимост от доставчици, риск от промяна в нормативната уредба, ликвиден риск с цел да се изпълнява социалната дейност на лечебното заведение.

• ***Охрана и сигурност*** **-** риск от криминални прояви и посегателства на територията на лечебното заведение. Повишен риск от вътрешно-лабораторно и вътрешно-болнично заразяване на служители и пациенти с микроорганизми, риск за сигурността на информационните системи, риск от трудови злополуки.

• ***Популяризиране дейността на лечебното заведение*** **-** риск от накърняване доброто име на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД.

<u>Мерки за ограничаване на съществените рискове</u>

- ✓ Формирането, управлението и разпределението на финансовите средства на лечебното заведение да е в съответствие с бизнес програмата му и да гарантира устойчиво развитие в частта на социалната дейност за всяка календарна година;

- ✓ Подпомагане на вътрешното управление и системите на планиране;

- ✓ За ограничаване разпространението на COVID-19 настъпват организационни и финансови предизвикателства, тъй като необходимостта от изолация на пациентите с коронавирус затруднява изпълнението на планирания за годината обем дейности по клинични пътеки. За целта е организирано предоставяне безвъзмездно на лични предпазни средства; гарантиране на осигуряването на медицинско оборудване; за персонала на първа линия, с работни места/отделения контактни с коронавируса, да се изплащат допълнителни възнаграждения, включително и осигуровки за сметка на работодателя с цел подкрепа на медицинския персонал; използване на възможностите на информационните технологии като средство за комуникация; въвеждане на ограничение на посещение в административните служби от служителите на клиниките/отделенията;
  За компенсиране на намалените обеми дейност в болниците по време на епидемичната обстановка, МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД участва в проекти във всички финансиращи мерки на МЗ и НЗОК с устойчив характер.

- ✓ Оптимизиране на разходите чрез прецизен контрол при съобразяване на съответната целесъобразност и законосъобразност, но без това да се отразява върху качеството и обема на предлаганите медицински услуги — механизмът за вътрешен контрол повишава доверието на потребителя на здравни услуги /пациента/;

- ✓ Модернизиране на клиниките/отделенията с нова апаратура и продължаването на проекти за подобряване на качеството на основната дейност на лечебното заведение;

- ✓ Подобряване на подбора на персонала с оглед по-нататъшно подобряване на качеството на медицинските и административни услуги;

- ✓ Повишаване квалификацията на медицинския и административен персонал: Повишаване на квалификацията чрез придобиване на специалност, защита на докторска степен, участие в научни форуми; стимули за специализация; следдипломно обучение на кадри по здравни грижи; поддържане и повишаване професионалната квалификация на административния персонал;
- ✓ Осигуряване на по-качествени болнични и извънболничини услуги;
- ✓ Основните връзки и взаимни зависимости между потоците на лекуваните пациенти и финансовите ресурси да са под постоянно наблюдение и контрол.
- ✓ Осигуряване на информация за степента на хоспитализация, повторните хоспитализации, честотата, тежестта и средната продължителност на здравните рискове;
- ✓ За съвременното обслужване на пациенти и подобряване на дейността на работата по клинични проучвания.
- ✓ Чрез прилагане на посочените мерки се въвежда стриктно спазване на актуализирани правила за финансово управление в областта на: качествени медицински услуги, учебна и научно-изследователска дейност в университетското лечебно заведение, счетоводната отчетност; управлението на човешките ресурси; възлагането на обществените поръчки; бизнес програмирането; управлението на риска и мониторинг през следващите години.
- ✓ С цел избягване на екологични рискове при неспазване на екологичните норми и неизпълнение на дейностите по намаляване замърсяване на околната среда, следва да се прилагат принципите и изискванията на поетите задължения по опазване на околната среда. Прилагането на тези принципи са лична отговорност на всеки за опазване на околната среда, както са и задължение на всеки един служител.

Човешки ресурси и трудови отношения – информация за персонала на дружеството е представена в раздел II т.4.3. Развитие на персонала от Доклада за дейността. Основната част от персонала работи по трудови договори с МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД. За някои дейности се налага и наемане на специалисти по граждански договори.

Устойчивост - финансовата устойчивост зависи както от вътрешната среда на предприятието, така и от външната среда, с която то взаимодейства. Анализ на основните фактори от външната среда, определящи условията в които работи МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД, е представен в Доклада за дейността.

МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД изпълнява основните условия за финансова устойчивост - положителен собствен капитал, сумарно собствения капитал и дългосрочните пасиви да превишава размера на дълготрайните активи на

дружеството, текущата дейност се финансира от собствени и дългосрочни банкови източници.

Финансовата устойчивост е предпоставка, разкриваща перспективи за по-висока рентабилност и по-висок потенциал на развитие. Очакваме устойчив темп на развитие, постигнато оптимално съчетание на финансиране на дейността със собствени източници и на дългосрочен банков заем.

Въздействието върху околната среда – като е посочено в т. **III Фирмени политики** на нефинансова декларация, МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД не произвежда продукт и не извършва дейност, свързана със замърсяването на околната среда и водите. Получаваните при някои манипулации на лечебните дейности опасни болнични отпадъци се обезвреждат по установения законов ред. Съществува пречиствателна система на отпадните води в резултат на дейността на отделение по инфекциозни болести.

Подробна информация за въздействието върху околната среда е представена в Отчет за

Сделки между свързани лица – вида, обема на сделките и неуредените разчети са посочени подробно в т. 20 от Приложението към Годишния финансов отчет и в Отчет за сделките между свързани лица

Членове на управителните и контролните органи, включително отчет за тяхното възнаграждение

От 01.01.2023 г. до 01.06.2023 г.

Председател: Адв. ЛИЛИЯ ВАСИЛЕВА ВЪЛЧЕВА
Членове: Д-р ТОДОР АТАНАСОВ ТАБАКОВ
Д-р КРАСИМИР ТОДОРОВ ПОПОВ

От 02.06.2023 г. до 31.12.2023 г.

Председател: Адв. ЛИЛИЯ ВАСИЛЕВА ВЪЛЧЕВА
Членове: Д-р ТОДОР АТАНАСОВ ТАБАКОВ
Д-р ДАНИЕЛ СТЕФАНОВ ИЛИЕВ

Изпълнителен директор:
От 01.01.2023 до 01.06.2023 г. Д- р КРАСИМИР ТОДОРОВ ПОПОВ
От 02.06.2023 до 30.09.2023 г. Д-р ДАНИЕЛ СТЕФАНОВ ИЛИЕВ

Информация за размера на изплатените възнаграждения през отчетния период на членовете на Съвета на директорите е посочена в т. 26 от Приложението към Годишния финансов отчет.

Отчет за изпълнението на възложените задължения за извършване на обществени услуги – през 2023 г. МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов" АД успешно е осъществявало дейността за която е създадено - осъществяване на болнична помощ. Подробен отчет за обема и резултатите от дейността са посочени в Годишния финансов отчет и годишния доклад за дейността на дружеството през 2023 г.

18.03.2024 година
Гр. Велико Търново

Изп. директор:
д-р Даниел Илиев

ПРИЛОЖЕНИЕ

към Годишния доклад за дейността на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов” АД - Велико Търново

през 2023 г.

за образувани административно-наказателни и съдебни производства

1/ Образувани и водени дела от името на МОБАЛ „Д-р. Стефан Черкезов“ АД

ИД 771/2013г. при ЧСИ Силвия Косева-висящо (водено от адв. Минева), предстои да се направи подробна справка дали е налице изтекла давност по отношение извършвани действия в изпълнителния процес и следва ли делото да бъде прекратено. Делото е прекратено поради перемпция. По делото след 2014 година няма никакви действия.

Т. д. 214/2018г. по описа на ВТОС,(водено от адв. Минева)образувано след подаден иск от МОБАЛ – Д-р. Стефан Черкезов“ АД против Людмил Гецов, „Скални Материали“ АД и „Ескана“ АД по претендирани причинени имуществени вреди на лечебното заведение, постановено е Решение,с което се отхвърля иска на МОБАЛ „Д-р. Стефан Черкезов“ АД и дружеството е осъдено да заплати разноски, решението е обжалвано и е образувано е в.т.д. 58/2022г. на ВТАС, постановено е решение против МОБАЛ, подадена е касационна жалба против Решението (жалбата подадена от адв. Керекова), като е образувано кас.т.дело 2604/2022г. на ВКС. С определение от 14.12.2023г. не е допуснато касационно обжалване.

Т. д. 215/2018г.,(водено от адв. Минева) образувано след подаден иск от МОБАЛ – Д-р. Стефан Черкезов“ АД против Людмил Гецов, „Скални Материали“ АД и „Ескана“ АД по претендирани причинени имуществени вреди на лечебното заведение, постановено е Решение, с което иска е отхвърлен, МОБАЛ „Д-р. Стефан Черкезов“ АД е осъдено да заплати разноски. Подадена е жалба против решението, образувано е в.т.д.120/2022г., проведено е едно заседание, делото е обявено за решаване. На 23.02.2023г. е постановено решение, с което Многопрофилна болница е осъдена да заплати разноски. Решението е обжалвано пред ВКС. Образувано е касационно дело номер 1117/2023г. Няма насрочени заседания, няма постановен съдебен акт. Очаква се ВКС да се произнесе дали да допусне до касационно обжалване.

Адм. Дело 217/2022г. по описа на ВТАС,(водено от адв. Минева) подадена Жалба против Покана 29-02-18/1061/18.04.2022г. на Директора на РЗОК-В.Търново, постановено Решение 199/07.07.2022г. с което се отменя поканата на РЗОК и е осъдена касата да заплати на МОБАЛ разноски в размер на 720 /седемстотин и двадесет/ лв. Подадена е касационна жалба и е образувано адм.дело 7452/2022г.,

насрочено за 05.04.2023г. Постановено е съдебно решение с дата 19.05.2023г., с което решението, с което се отменя поканата, е оставено в сила. Не са присъдени разноски, тъй като не са дадени доказателства за изплащането им.

Изп. Дело 629/2022г. при ЧСИ Силвия Косева, образувано от адв. Минева. ПДИ връчено по чл. 47 от ГПК. Следва да се направи проверка относно възможни изпълнителни действия – срок до 15.03.2024.

Адм. Дело 771/2022г. на ВТАС, образувано от адв. Керекова, подадена жалба против Заповед за налагане на санкция № РД-09-1677/17.11.2022г., проведено едно заседание по делото, обявено за решаване. Заповедта за налагане на санкции е отменена с решение от 28.02.2023г. Депозирана е жалба срещу решението. Образувано е к. дело 3621/2023г. Постановено е решение на 28.12.2023г., с което решението на АС Велико Търново е оставено в сила. Присъдени са разноски в размер на 600 лева. Да се изисква изпълнителен лист – до 15.03.2024г.

Подадено е заявление по чл. 410 ГПК за издаване на Заповед за изпълнение и ИЛ за задължения по фактури против „СМАРТ МОДУЛ –БЪЛГАРИЯ" ЕАД, ЕИК 130924559. Депозирано е възражение от длъжника. Образувано е гр. дело 67494/2023 г. по описа на СРС. Изпълнени са указанията на съда, предстои насрочване.

Подадено е заявление по чл. 410 ГПК за издаване на Заповед за изпълнение и ИЛ за задължения по фактура против „ПОЛИТРЕЙД КЪНСТРЪКШЪН" ЕООД, ЕИК 121625981. Все още нямам информация за номер на дело.

ЧГД 360/2024 г. - Атанас Радев - по описа на РС Велико Търново, изпратено по подсъдност на РС Елена - очакват се указание за заплащане на държавна такса.

ЧГД 62/2021 г. - Катя Велчева - по описа на РС Павликени - издадена заповед за изпълнение по чл.417 ГПК. Предстои връчване на Заповедта и образуване на изпълнително дело.

Адм. дело 485/2023г. образувано по жалба, изготвена от адв. Ламбева – Стефанова. Делото е образувано срещу Заповед за налагане на санкции. Насрочено заседание на 05.03.2024г.

Адм. дело 453/2023г. образувано по жалба, изготвена от адв. Ламбева – Стефанова. Делото е образувано срещу Покана за връчване на суми. Предстои насрочване.

2/ Образувани и водени дела против МОБАЛ „Д-р. Стефан Черкезов" АД

Гр.д. 39/2018г. ВТОС(водено от адв. Кирил Андреев)- жалба от Теодора Николаева Василева и Павел Боянов Пенев, във връзка с настъпила смърт на дъщеря им, решение в полза на МОБАЛ, исковете на ищците са отхвърлени, присъдени са разноски в полза на лечебното заведение, подадена е жалба, делото е изпратено в Апелативен съд Велико Търново на 07.02.2023г. , образувано е в.гр.д.123/2022г. по описа на ВТАС, постановено е Решение № 133/16.09.2022г., с което се потвърждава

Решението е обжалвано от Теодора Василева и Павел Пенев, подаден е отговор на касационна жалба. ВКС се произнася с определение, с което не е допуснато касационно обжалвано. Присъдени са разноски. Предстои да се иска издаване на изпълнителен лист – до 15.03.2024г.

2. Гр.д. 775/2022г. на РС Велико Търново (водено от адв. Андреев), по искова молба на Милен Христов Миронов, против МОБАЛ „Д-р. Стефан Черкезов" АД за причинени имуществени вреди, постановено е Решение, с което се уважава иска, подадена е жалба , образувано е в.гр.д.34/2023г. по описа на ВТОС, насрочено за 15.03.2023г. Решение на първоинстанционния съд е потвърдено. Не е депозирана касационна жалба, тъй като решението не подлежи на касационно обжалване.

3. По отношение преписка на КЗК 252-2022г., с Решение 425/02.06.2022г. жалбата на „Трансмедико" ЕООД е оставена без уважение, решението е обжалвано образувано е адм.дело 6385/2022г. на ВАС, постановено е Решение 9090/18.10.2022г. на ВАС с което процедурата е върната на етап разглеждане на писмена обосновка, не са присъждани разноски. Подадена е нова жалба, като е образувана преписка КЗК - 86/08.02.2023г., предстои разглеждане на жалбата в заседание на 23.02.2023г. Постановени е решение, с което решението на Изпълнителния директор на МОБАЛ е отменено. Решението не е обжалвано пред ВАС.

4. Образувано е адм. Дело № 9372/2022г. по описа на ВАС, по подадена жалба от адв. Иван Денев против Определение по адм.дело 2960/2021г. на ВАС, делото е насрочено за 16.03.2023г. Налице е Решение на ВАС от 03.04.2023г., с което искането на Иване Денев е оставено без разглеждане.

5. Гр.д. 855/2019г. на ВТОС - След издаване на изпълнителен лист по посоченото дело е образувано и.д. 629/2022г. при ЧСИ Силвия Косева, против Иван Николаев Димитров. Изпълнителното дело е висящо.

29.02.2024г. .....

/Адв. Милка Ламбева - Стефанова/